bb.67. időjárásjelentés

gg csm la 1963. julius 25.

a meteorológiai intézet jelenti julius 24-én, szerdán 19 órakor:

várható időjárás csütörtök estig: meleg, napos idő. legfeljebb néhány helyen inkább csak északon és nyugaton átfutó záporeső, zivatar. mérsékelt, változó irányu légáramlás.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 31-34 fok között.
/ mti/

-.-

1925

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5—7. Telefon: 159-490, 259-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

OSZTÁLYTÁRA KÖNYVTÁR

1963. julius 25.

bb.1. megnőtt a muzeumbarátok tábora - fél év alatt 285 kiállitás többszázezer tárlatlátogató

i tf csm sr 196.3 julius 25.

bár a muzeumbarátok ,, főidénye ,, ösztel és télen van, ennek ellenére az év első hat hónapjában örvendetesen megnőtt a tárlatlátogatók száma. ez leginkább annak köszönhető, hogy az elmult fél év magyar müvészek anyagaiból rendezett kiállitásai müvészi szemléletükben lényegesen változatosabbak voltak, mint az előző éviek. a kiállitási intézmények ebben az évben eddig 285 kiállitást nyitott, amelyet össszesen többszázezren tekintettek meg. ebből a fővárosi tárlatlátogatók száma körülbelül 140.000-re becsülhető.

a legnagyobb érdeklődést a miskolci iparmüvészeti kiállitás keltette, ennek csaknem 9.000 nézője volt. a külföldről érkezett anyagok közül az unesco ,,az impresszionizmustól napjainkig,, cimü festmény-reprodukciós kiállitása aratta a legnagyobb sikert a közönség előtt.

a tapasztalatok azt mutatják, hogy megnőtt a budapesti peremkerületi és üzemi müvelődési otthonokban tartott bemutatók látogatóinak képzőmüvészeti érdeklődése. például ahol a kiállitási intézmények már többször rendezett festészeti kiállitást ott kérnek iparmüvészeti, szobrászati és külföldi anyagokat. a vidéki kiállitások az ország legtávolabbi részeibe is eljutnak, s már itt sem ritka az 1000-2.000 főnyi látogató közönség.

/mti/

-.-

bb.3. megérett a füge a pécsi dombokon

vid j csm ká 1963. julius 25.

a pécsi dombok déli lejtőin - a napsütötte kertekben és szőlőkben - megérett a füge. ez az ország legritkább gyümölcse, hiszen főleg a mediterrán éghajlatu mecsekalján terem. itt viszont több száz fügefa hoz évről-évre gyümölcsöt. az első cserjéket, a feltevések szerint, a törökök hozták magukkal a földközi-tenger mellékéről és telepitették, de a meleg tavaszi időjárás a legtöbbjét ,, meggyógyitotta,,. a körte alaku, barna bőrü, piros belü gyümölcsök szedését megkezdték. a háziasszonyok főleg befőttet és bort készitenek a mézédes fügéből.
/ mti/

-.-

bb 2. augusztusban izraelben ülésezik a zenetudományi kongresszus és a nemzetközi népzenei tanács

i ol/tr/m/sr 1963. julius 25.

augusztus 5-én jeruzsálemben ül össze a zenetudományi kongresszus és a nemzetközi népzeneitanács konferenciája. a tanácskozáson, melyeknek tárgyköre a ,,kelet és nyugat a zenében,, cimet kapta, résztvesznek a magyar zenei élet képviselői is. ott lesz kodály zoltán, aki a nemzetközi népzenei tanács elnöke, szabolcsi bence professzor és a magyar tudományos akadémia népzenekutató csoportja részéről vargyas lajos, vikár László és sárosi bálint is. /mti/

-..-

bb 4. rendelkezés a felsőoktatási intézmények nappali tagozatos hallgatóinak tandijáról

i vt/hné/m/sr 1963. julius 25.

eddig több körülménytől függött, hogy az egyetemisták közül kik lehetnek tandijmentesek, illetve részesülhetnek kedvezményben. ezek a függőségek most megszünnek. a művelődésügyi miniszter legujabb rendelkezése értelmében a tandijfizetés, illetve kedvezmény szempontjából a tanulmányi eredmény a döntő.

a rendelet szerint a felsőoktatási intézmények nappali tagozatos hallgatói, az esetben, ha általános tanulmányi eredményük kitünő, jeles vagy jó, - tandijmentesek, azoknak a tandiját, akik közepes vagy ennél gyengébb eredményt érnek el -, az általános tanulmányi eredmény és az eltartók egy családtagra jutó havi jövedelme alapján - a dékán /igazgató/ állapitja meg. az egy családtagra eső jövedelem tekintetében a hallgatókat három kategóriába sorolják. a közepesek az első kategóriában 150, a másodikban 250, a harmadikban 350 forint, az elégségesek 250, 350, illetve 450 forint, az elégtelenek pedig - mindhárom kategóriában - 500 forint tandijat kötelesek fizetni félévenként.

a felsőoktatási intézmények esti és levelező hallgatóinak tandijára vonatkozó eddigi rendelkezés továbbra is érvényben marad. /mti/

-..-

bb.5. pénteken budapesten sorsolják a lottót

i kf!kf csm ki 1963. julius 25.

ezen a héten budapesten sorsolják a lottót. a 30. játéknét nyerőszámainak huzását julius 26-án, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel sportfogadási és lottó igazgatóság nádor utcai székházában tartják. a sorsolásról a televizió helyszini közvetitést ad.

ugyancsak sorsolással döntik el azt is, hogy a juliusi játékhetek közül melyik hét szelvényei vesznek részt a hétfői tárgynyereményhuzáson. /mti/

-.-

bb.6. öt film szinkronizálásán dolgoznak a pannonia filmstudióban - feliratozzák a ,,korzikai testvérek,, , a ,,vérdij,, és a ,,vidám utazás,, cimü játékfilmeket

i s/gg csm sr 1963. julius 25.

a pannonia filmstudió mütermeiben öt film szinkronizálásán dolgoznak a szimüvészek, technikusok és a rendezők. vas János rendező vezeti a ,,rendőrfelügyelő,, cimü vidám olasz játékfilm magyarra ,,forditását,,. a főszereplő alberto sordi hangját bárdy György tolmácsolja. befejezéshez közeledik bruno apitz ,, farkasok közt védtelen,, cimü nagy sikerü regényéből készült ndk-film szinkronizálása. magyar hangok; bárdy György, dömsödi János és horváth ferenc. a szinkronrendező ugyancsak vas János. moldoványi József rendező irányitásával szinkronizálják az ,, egy kislány iskolába megy,, cimü mai tárgyu csehszlovák ifjusági történetet. a szinkron-szereplők berek kati, pápay erzsi, harsányi zsuzsika, és láng József. ugyan csak magyar müvészek hangján szólalnak meg az izgalmas bünügyi történet, ,,a hetedik esküdt,, francia főszereplői, bernard blier, és daniele delorme. a szinkronrendező moldoványi József, a szereplők bánki zsuzsa és bodor tibor. rövidesen elkészül akszjonov világhirü regényének, a ,, kollégák,, filmváltozatának szinkronizálása. a hősök buday istvan, harkányi endre, agárdi gábor, korompai vali és versényi László hangján szólalnak meg. rendező hazai György.

a pannónia filmstudióban ezen kivül három filmet feliratoznak. a ,, vérdij,, cimü nyugatnémet, a ,,vidám utazás,, cimü szovjet és a ,,korzikai testvérek,, cimü érdekes olasz filmet. / mti/

-.-

bb 7. ,,diplomát,, kapnak a kőröshegyi borkóstolón részvevő külföldi vendégek

vid/j/m/ká 1963. julius 25.

a balaton déli partjának híres borterme vidékét, kőröshegyet a nyári idényben is népes csoportokban keresik fel a tó partján nyaraló hazai és külföldi vendégek. az ibusz és az idegenforgalmi hivatal rendszeresen szervez szalonnasütéssel és borkóstolóval egybekötött kirándulásokat a külföldi turistáknak. a kirándulások szervezői érdekes emlékkel lepik meg a vendégeket: részükre magyar és az illető ország nyelvén kiállitott ,,diplomát,, adnak, amelyben tanusitják, hogy a turista végégjárta az idegenforgalmi nevezetességü helyeket, és a kirándulás végén a borkóstolásban is ,,helytállt,,. a külföldi turisták örömmel fogadják a diszes oklevelet, és mint legkedvesebb balatoni emléket viszik haza magukkal. /mti/

-..-

bb 8. arany János és shakespeare müveiből készült bábjátékok az állami bábszinház jövő évi müsortervében

i bi/hmé/m/sr 1963. julius 25.

az állami bábszinházban a nyári szünetben is folytatódnak az előkészületek a jövő évad uj bemutatóira. szeptember közepén fehér klára: kaland a vénuszon cimü bábjátékát mutatja be az együttes. a darab müfajában is és a szinház életében is ujdonság: utopisztikus, fantasztikus történet egy kislány, egy kutya és egy robotember ürutazásáról. a szinház a darab első próbáira, amelyek még a nyári szünet megkezdése előtt lezajlottak, gyermekeket hivott meg, hogy jobban lemérhesse a várható hatást. az izgalmas ürutazás, a kapcsolat felvétele az ürállomásokkal a vénuszbeli öslényekkel folytatott harc, az ürből adott televiziós közvetités, majd a sikeres hazaérkezés nagy tetszést aratott az első próbaközönség soraiban.

a második őszi bemutató arany János toldiának bábszinpadra alkalmazott változata lesz. az átdolgozás jékely zoltán müve. nem egyszerüen a toldi eposz illusztrációja, mert bár megtart arany szövegéből részleteket, de ugyanakkor a bábszinpad követelményeinek megfelelően sok cselekménnyel, saját szöveggel, humoros részlettel bővíti ki az eredeti müvet. a bábjátékot 6-10 éves koru gyermekközönségnek szánják és ezzel módot nyujtanak a gyermekeknek, hogy előre megismerkedjenek későbbi tananyagukkal. pedagógusok véleménye szerint a kezdeményezés nagyban segiti majd az oktatási munkát. /folyt.köv./

bb 8. /arany János ... 1. folyt./ m

az állami bábszinház a shakespeare-évforduló megünnepléséből is kiveszi részét. a szentiváneji álomból készült bábjáték előadása ugyancsak szokatlan feladat elé állitja az együttest. az eredeti müvet bizonyos mértékig pantomim-müvészetté kell átalakitani. a bábjátékhoz magyar zeneszerző komponál uj kisérőzenét.

az állami bábszinház együttese, amely a napokban tért vissza nagysikerü nyugat-berlini vendégjátékáról, julius végén és augusztusban a balaton körül vendégszerepel. /mti/

-..-

bb 9. ,,lépcsőzetes,, csomagkézbesités - ,,telepitett,, levélhordó-szolgálat - intézkedések, tervek a levél- és csomagkézbesités gyorsitására

i kf/kf/m/ki 1963. julius 25.

a posta arra törekszik, hogy a megnövekedett forgalmat is régi, jó hirnevéhez méltó pontossággal, gyorsasággal bonyolitsa le. az utóbbi időben azonban ez nem mindig sikerült. a küldemények bizony nem egyszer későn kerülnek a cimzettekhez. a posta ezért többféle tervet dolgozott ki a levél és a csomagkézbesités gyorsitására.

igy például bevezették a ,,lépcsőzetes,, csomagkézbesitést. eddig ugyanis a csomag-hivatalok megvárták a reggel beérkező mozgópostákat is, azok tartalmát szétosztották, kocsikba rakták és a kézbesitők csak 11 óra felé indulhattak utjukra. most a kézbesitők egy része korábban kezd, s az éjjel érkező csomagokat már 8 órakor utnak inditják, mig a reggel érkezőket 11 órakor, a délelőttieket pedig délután hordják ki. igy ,,frissiben,, még aznap minden budapestre érkezett küldeményt megkapnak a cimzettek.

három postahivatalban - a 114-esnél, a 112-esnél és az ujpest 1-esnél - kisérletképen néhány hónapig ugynevezett házi kézbesitést próbáltak ki. ennek az a lényege, hogy a hivatalok háziasszonyokat, csökkent munkaképességüeket alkalmaztak napi négy órai munkaidőre. a házi kézbesitők már reggel hét órakor kezdték kijelölt körzetükben a levelek és a táviratok kihordását. ha ezekkel a küldeményekkel a ,,hivatásos,, postásokat megvárják, úgy csak a késő délelőtti órákban, esetleg délután kerül a cimzett levélszekrényébe, még a sürgős küldemény is. /folyt.köv./

bb 9. /,,lépcsőzetes,, ... 1. folyt./ m

a kisérlet jól bevált, ezért a budapesti postaigazgatóság ugy tervezi, hogy még az idén rendszeresitik ezt a kézbesitési formát más hivataloknál is.

ugyancsak tervezik a ,,telepitett,, levélhordó szolgálat bevezetését. ezt főleg az uj nagy lakótelepeken akarják meghonositani. egy-egy lakótelepen szükség szerint több helyi kézbesitőt jelölnek ki akiket ugyancsak 4 órás munkaidőben foglalkoztatnak. a telepitett levélhordókhoz gépkocsikkal szállitják majd a körzetek szerint szétosztott küldeményeket, s ők a házon, illetve lakótömbön belül kézbesitik majd a leveleket. /mti/

-.-

bb 10. befejezés előtt az aratás budapesten - az őszi árpa 11, a tavaszi 14 mázsás átlaggal fizet

i cs/j szb ká 1963. julius 25.

a főváros külső kerületeiben gazdálkodó mezőgazdasági termelőszövetkezetek földjein már csak itt-ott látható egy-egy tábla aratatlan tavaszi árpa vagy rozs. az őszi árpa és a buza betakaritását a napokban fejezték be, s hamarosan teljesen végeznek az aratással. a gyors munkasiker nagyrészt a jó munkaszervezésnek és a gépek ésszerü átcsoportositásának volt köszönhető. az aratás első napjaiban ugyanis a vámosmikolai gépállomás hat kombájnnal sietett a fővárosi közös gazdaságok segitségére, most viszont a budapesti gépállomás 3 kombájnját ,, vezényelték át,, vámosmikola körzetébe, ahol csak nemrég érett be a gabona zöme.

budapest határában a kombájnokat mindenütt nyomon követik a szalmalehuzó traktorok, napról-napra uj kazlak nőnek ki a mezőkön. a tarlóhántás ugyancsak jó ütemben halad, a legtöbb gazdaságban mégsem tudnak lépést tartani a betakaritó gépekkel. jelenleg 120 traktor dolgozik a főváros gabonatábláin, s a traktorosok, gépkezelők nagyrésze vállalta a nyujtott, illetve a kettős müszakot, hogy a gépkapacitást teljesebben kihasználhassák, illetve a gabonaföldekben minél több talajnedvességet megőrizzenek.

az őszi árpa - a sulyos fagykárok ellenére - általában 11 mázsás átlaggal fizetett, de a már csak kis területen termesztett buza is több mint 10 mázsát adott holdanként. a tavaszi árpák régen voltak ilyen jók: a holdankénti átlagtermésük eléri vagy meghaladja a 14 mázsát is. a legsoványabb homoktalajokon vetett rozs általában fél mázsával ad többet a tervezettnél. /mti/

-.-

bb 11. ebben az évben dől el a szárnyashajók magyarországi jövője

t tz/hné szb ki 1963. julius 25.

csaknem egy éve járják már a dunát a sirály szárnyashajók, de megjelenésük még ma is általános feltünést kelt a partokon. a közlekedéstudományi egyesületben nemrég ferdinánd László gépészmérnök, a kpm hajózási főosztálya hajóellenőrzési csoportjának vezetője adott tájékoztatást arról, hogy milyen lehetőségek vannak a szárnyashajóknak az ország közlekedési hálózatába való bekapcsolására.

/folyt.köv./

8.45/j

bb 11. /ebben az évben... 1. folyt./- szb

előadásából kiderült, hogy a szárnyashajók szerepét a jövő rendszeres viziközlekedésében főleg két tényező szabja meg. az egyik az, hogy aránylag nagy a merülésük. a sirálynak, amikor nem szárnyaira emelkedve siklik a viz felett, 1.8 méter a merülése. alkalmazására tehát a sekélyebb vizeken egyáltalán nincs lehetőség, legfeljebb a dunán és esetleg - gondosan kiválasztott utvonalakon - a balatonon kaphatna szerepet.

a másik a gazdaságosság kérdése. a sirály induláskor 900 kiemelkedése után körülbelül 650 lóerős teljesitménnyel 65 utast szállit, a felszabadulás viszont 800 lóerővel 300 - sőt szükség esetén akár 600 - személyt is elvihet a fedélzetén. igaz, hogy mohácstól budapestig az előbbi három, az utóbbi viszont 20 óra alatt teszi meg az utat. a tény azonban mégis az, hogy a felszabadulás 1-1.5, sőt a szent István és a Deák ferenc 08.-1, a sirály viszont 10-15 lóerőt használ fel egy személy szállitására. ez önmagában is indokolja, hogy alapos gazdaságossági vizsgálatokat kell végezni, még mielőtt a szárnyashajót beállitanák a rendszeres forgalomba.

e vizsgálathoz az adatok szerzése éppen ennek az évnek a feladata, de a kép máris kezd kibontakozni. az előadó számitásai szerint a különböző szempontok figyelembevételével a duna budapest feletti szakaszán legfeljebb hétvégi, vagy esetleg külföldi - például pozsonyi és bécsi - kirándulásokra célszerű a sirályt felhasználni. gazdaságosnak látszik viszont a szárnyashajó menetrendszerű közlekedtetése a főváros és mohács, főleg pedig a főváros és dunaujváros között. elképzelhető, hogy a nyári időszakban a szárnyashajó akár helyettesithetné is a budapest - dunaujváros - baja közt naponta közlekedő expresszt, vagy a távolsági autóbuszokat.

a szárnyashajó tehát, amely ujabb állomását testesiti meg a viziközlekedési eszközök állandó fejlődésének, nálunk is megkaphatja a müszaki tulajdonságainak és természeti adottságainknak megfelelő szerepet. mindenesetre bizonyos, hogy az ország közlekedési rendszerének fejlesztésénél ezt a korszerű hajótipust is feltétlenül számitásba kell venni.

a sirály kisebb méretü testvére, a 6 személyes fecske viszont - amint ezt a most siófokon állomásozó, eddig egyetlen magyarországi példány bizonyitja - szinte összes viziutjainkon igen jól felhasználható lesz részint vizitaxiként, részint szolgálati járműnek. /mti/

-.-

8.55/j

bb 13. „lóhere-méh„ 6.6 milliméternél hosszabb szipókával

vid j-lm ká -1963. julius 25.

érdekes méhtenyésztési kisérleteket folytat hat esztendeje a balinka-tótrétpusztai termelőszövetkezetben boronkay pál idős méhész. a kisérleteket néhai kulcsár bálint, volt méhészeti főfelügyelő felkérésére kezdte, s célja a lóhere-méh kitenyésztése.

lóhere-méhnek nevezik a 6.6 milliméternél hosszabb szipókáju méhet. jelentősége a mezőgazdaságban igen nagy. a lóhere virágzatának csöve ugyanis mély, a hazánkban tenyésztett méh nyelve nem éri el a nektárt, márpedig a méh olyan virágot nem látogat, amelyről gyüjteni nem tud, s igy elmarad a beporzás is.

boronkay pálnak szelektálással sikerült 6.6 milliméternél hosszabb szipókáju méheket kitenyésztenie, s most az állategészségügyi intézet méhészeti osztályának javaslatára sor kerül a hasznos méhtipus elszaporitására./mti/

-.-

bb 14. tizenkét községet lát majd el friss áruval a zalaszentgróti kenyérgyár

vid te-lm -cz 1963. julius 25.

zalaszentgróton hat és félmillió forintos költséggel korszerü kenyérgyár épitése kezdődött. az olajtüzeléses üzemet félautomata gépekket szerelik fel. naponta 55 mázsa kenyér előállitására lesz alkalmas. az uj kenyérgyár nemcsak zalaszentgrót lakosságát, hanem a környék 12 községét is ellátja friss kenyérrel. a kenyérgyár a jövő évben készül el.

az északzalai sütőipari vállalat területén, a jövő évben kezdik egy, a zalaszentgrótinál nagyobb, napi 80 mázsa kapacitásu kenyérgyár épitését lentiben, augusztus végén pedig üzembehelyezik a napi 120 mázsa termelésre épitett zalaegerszegi kenyérgyárat./mti/

-.-

8.50/j

bb 12. bél mátyás latinnyelvü kéziratos müve magyar fordításban

vid ni/tné szb sr 1963. julius 25.

dr. kun lajos többdiplomás szekszárdi nyugdijas, történelembuvár több mint egy évtizede kutatja tolna megye multját, egy megyei nagy mongoráfia előkészitéséhez. az idős kutató a szekszárdi, a pécsi, az esztergomi, a budapesti és más levéltárak latinnyelvü ősi iratai és könyvei között több, eddig kevésbé, vagy egyáltalán nem ismert magyar történelmi emléket talált. az egyik régi krónikából például előkerült a mátyás királynál járt tudós lengyel követ, leonhard uncius egyik latinnyelvü kézirata. uncius összegyüjtötte a magyar néptől hallott verseket, dalokat. a megtalált vers 1. béla királyról szól, s azt az eddigi feltevést bizonyitja, hogy a király szekszárdnál, a németek ellen vivott csatában halt meg és ott is temették el.

dr. kun lajos megirta tolna megye elfeledett nagy embereinek történetét, valamint szekszárd és környékének föld-, természetrajzát, évezredekkel ezelőtti és mai növény- és állatvilágát is. magyarra leforditotta bél mátyásnak, kora neves tudósának, az első magyarországi hirlap szerkesztőjének tolna megye történetéről és földrajzáról az 1700-as években irt munkáját, az esztergomi levéltárban őrzött kézirat alapján. bél mátyás - mint ismeretes - a magyar vármegyék történetét és földrajzát irta meg notitia hungariae novae historico-geographica cimü, a magyar földrajz- és történettudomány egyik legfontosabb forrásának tekinthető főmüvében, amelyből csak öt kötet jelent meg diszes könyvalakban, a többi kiadása elmaradt a szerző halála miatt. a hatodik kötet lett volna tolna megye története. ennek eredeti kéziratát forditotta most le a szekszárdi kutató, s a jegyzetekkel együtt mintegy száz gépelt oldalas forditása készen áll mai kiadásra. az elgondolások szerint a notitia hatodik kötetének magyar forditását szekszárdon jelentetik meg. /mti/

-.-

bb 20. szervezett segitség a pécs-baranyai müvelődési otthonoknak

vid hi/tné szb sr 1963. julius 25.

baranyában a müvelődési intézmények vezetőségei a lakosság széleskörü bevonásával ötletes, változatos népmüvelési terveket készitenek. a mohácsi járási müvelődési ház ezer kérdőivet küldött szét, az ujpetrei müvelődési ház vezetősége az otthon falán elhelyezett ládában gyüjti a javaslatokat a kulturális terv elkészitéséhez. a pécs-baranyai népmüvelési tanácsadó utmutatókat, munkaterv vázlatokat küldött szét a mezőgazdasági népmüvelési szakkörök, az ismeretterjesztő szellemi vetélkedők és a zenei ismeretterjesztés munkatervének elkészitéséhez. „beszélő képek„ cimmel 22 müvészi fényképfelvételből álló tablót is készitettek a tanácsadó munkatársai. a járási müvelődési házaknak 25 darabból álló müvészlemezsorozatot küldtek ki, ezeket a zenei ismeretterjesztésben és a klubélet szinesitésében használhatják fel. /mti/

-.-

bb 16. kétszeri komlószüret borsodban

vid j-lm ká 1963. julius 25.

a borsod-heves megyei állami gazdaságok 128 holdnyi komlőskertjében megkezdődött a fontos ipari növény betakaritása, a tobozok szedése. az idén - a szokásostól eltérően - kétszer szüretelnek majd. a szélsőséges téli és tavaszi időjárás hatására ugyanis a termés nem egyszerre érett be. a beérett tobozokat most létrákon szedik le, s majd csak a második érésü termést szedik a szokványos módon, azaz a drótok lekapcsolásával a tartóoszlopokról.

a komlót a gazdaságokban épitett száritószinekben kezelik, és szeptemberben adják át a sörgyáraknak./mti/

-.-

bb 18. a sárvári gimnázium tanulói iskolájuk bővitéséért

vid hi/tné-lm sr 1963. julius 25.

a sárvári gimnáziumban egymillió forintos beruházással 25 méter hosszu, 10 méter széles disztermet, valamint három uj tantermet épitenek. az épitkezés költségeihez a gimnázium 200 000 forinttal járul hozzá. ez a jelentős segitség a sárvári gimnazisták teleményességét dicséri. pár éve ugyanis az iskolában megalakult az ifjusági termelőszövetkezet, mely minden évben jelentős nyereséggel zár. a mult ősszel például 90 000 forint volt a tiszta jövedelmük. ezenkivül a diákok segitenek a helyi tsz-nek, állami gazdaságnak, s az igy szerzett pénzt iskolájuk gyarapitására forditják. igy épült az iskolában saját erőből egy 16 méter hosszu üvegház is, amely ugyancsak oktatási célokat szolgál. az ősztől kertészeti osztály indul a gimnázium kebelében, s a jövő kertészei ebben az üvegházban végzik majd a gyakorlati foglalkozások egy részét./mti/

-.-

bb 17. négy országba exportál vegyiterméket a dunai vasmü

vid te-lm szf 1963. julius 25.

a dunai vasmü kokszvegyészeti gyára sokféle vegyiterméket gyárt. nagy részét belföldön hasznositja, másik részét baráti és tőkés országokba exportálja. vagontételekben szállit szurkot, naftalint és legjobb minőségü, ugynevezett szintézis benzolt, külföldi megrendelőknek.

/folyt.köv./

9.20/j

bb 17. /négy országba...1.folyt./-lm

a kokszvegyészeti gyár dolgozói az első félévben hétmillió forintot meghaladó értékü vegyiterméket adtak el külföldre. sok értékes vegyianyagot, nátriumtioszulfátot, közismert nevén fixirsót szállitottak például görögországba.

a második félévben sem szünetel az export. nap-nap után most is több vagon kockakokszot inditanak el ausztriába és olaszországba. olasz megrendelőknek szállit a vasmü naftalint és benzolt is. a kátrányüzemben termelt szurkot szemcsésitéssel szilárditják és igy szállitják csehszlovákiába./mti/

-.-

bb 15. csaknem huszmillió forintot költenek a várpalotai mátyás vár helyreállitására

vid hi/tr-lm sr 1963. julius 25

mátyás király egykori történelmi nevezetességü várpalotai vára, a legendás hirü turi györgy kapitány erőditménye ujra visszanyeri régi formáját. a várra az elmult években már négymillió forintot költöttek, s idén még 800 000 forintos beruházással folytatják a nagyszabásu munkát. az országos müemléki felügyelőség, a veszprém megyei tanács, továbbá a nehézipari, a müvelődésügyi, az épitésügyi és a belkereskedelmi minisztérium együttesen gondoskodik a nagyértékü müemlék további helyreállitásáról, és a következő években még mintegy 14-15 millió forintot költ rá. a vár végleges helyreállitási terve augusztusban készül el. a helyreállitott régi termekben, a vár földszintjén rendezik be a nagymultu település, várpalota helytörténeti kiállitását, és ugyancsak itt nyilik meg egy reprezentativ vendéglátóipari üzem. a bejárati csarnokban kap helyet az ország egyik legszebb házasságkötő terme. az első emeleten lesz az országos vegyipari muzeum, a második emelet helyiségei pedig müszaki klubnak adnak otthont./mti/

-.-

9.24/j

bb 19. pótolták a beruházási késéseket a dorogi szénmedencében

vid te szb szf 1963. julius 25.

a dorogi szénbányászati tröszt több intézkedést tett a télen keletkezett beruházási elmaradások csökkentésére. erőfeszitései a kivitelező vállalatok segitségével eredménnyel jártak. a külszini épitkezéseknél pótolták az elmaradást, a földalatti munkáknál pedig tul is teljesitették a tervet. igy az első félévben a tervezett 73 millió forint helyett 78 millió forintot költöttek beruházásra.

különösen kiemelkedő munkát végeztek az aknamélyitő tröszt dorogi körzetének dolgozói, akik a tervezettnél fél évvel hamarabb mélyitették le a 415 méter mély 12/a aknát. az uj 20-21-es aknában is ugy meggyorsitották a munkát, hogy a tervtárással egyidejüleg már több csapat termel szenet.

jó ütemben, tervszerüen hajtják végre az ugynevezett fokozottabb vizvédelmi programot is. a földalatti szivattyuállomások teljesitményének növelésére több lengyel óriási vizkiemelő szivattyut helyeztek üzembe. a szivattyuállomások energiaellátására a 17-es és a 12-es aknánál nagyteljesitményü transzformátorállomásokat épitenek.

az év végén adják át rendeltetésének a tokodi, napi 420 vagon teljesitményü, központi irányitásu osztályozóművet. ehhez kapcsolódnak majd azok az uj létesitmények, amelyek épitését most kezdték meg anna-völgyön. itt korszerü középállomást, központi palahányót, kötélpályákat készitenek. három irányból érkezik majd a környékből a szén, s innen a tokodi osztályozóhoz továbbitják. erre a munkára mintegy ötvenmillió forintot költenek, s néhány hónap alatt teljesen megváltoztatják a vidék képét. a tereprendezéssel egész hegyeket tüntetnek el, összesen körülbelül 60 000 köbméter földet mozgatnak meg. /mti/

-.-

bb 21. gépek osztályozzák a paprikát, paradicsomot és a gyümölcsöt

vid j szb ká 1963. julius 25.

a somogy megyei balatonujhelyi állami gazdaság csaknem ezerholdas kertészetének és gyümölcsösének termését, amelynek nagyrészét exportálják, eddig kézi erővel válogatták. a gazdaság most több mint egymillió forintos beruházással korszerü, teljesen gépesitett osztályozót épitett. a hatalmas, vasvázas, hullámtetős csarnokokba hazai és külföldi gépeket szerelnek be, amelyek nagyság szerint osztályozzák a paprikát, paradicsomot és a gyümölcsöt. kézi erővel csupán a minőségi válogatást kell majd elvégezni.

az uj osztályozóban és csomagolóban naponta két vagon árut tudnak majd előkészíteni exportra. /mti/

-.-

9.30/j

bb 22. szocialista brigádverseny nagylengyelben tetemes tervtulteljesitéssel, önköltségcsökkentéssel

vid te-lm szf 1963. julius 25.

nagylengyelben hat olajtermelő brigád és az olajtermeléssel szorosan összefüggő munkát végző kilenc csőszerelő brigád versenyez a szocialista cim megszerzéséért, illetőleg megtartásáért.

a szocialista brigádmozgalomra alapozott termelőmunka kiváló sikert hozott az év első felében. a mult évinél lényegesen nagyobb termelési terv időarányos részét tulszárnyalva, csökkentették a termelési költségeket is. az e hét elején esedékes termelési tervet már 19.553 tonna olajjal tulszárnyalták, s a tervezetthez képest mintegy hat forinttal csökkentették az egy tonnára jutó átlagos termelési költséget. az önköltségcsökkentés összege: 3,600.000 forint.

a brigádok a termelési tervek tulteljesitésén kivül eleget tettek a szocialista cim egyéb feltételeinek is. például több mint egymillió forint értékü elfekvő anyagot kutattak fel. a brigádtagok közül az év első felében negyvenöten szereztek szakmunkásbizonyitványt./mti/

-.-

bb 23. augusztusban várjátékokat rendeznek esztergomban

vid hi tné-lm sr 1963. julius 25.

esztergomot, a kedves, hangulatos dunamenti várost évente sok tizezer látogató keresi fel. a gazdag multu városban a 150 méter magas várhegyen müemlékek sokasága fogadja a látogatókat. a 12. századbeli árpádkori vár eddig feltárt része nemcsak hazai, hanem európai viszonylatban is jelentős müemlék, mellette a bazilika hatalmas méreteivel a világ legnagyobb templomai közé tartozik. itt a várhegyen augusztusban várjátékokat rendeznek. a várudvaron a természetes környezet adja majd a diszleteket a körszinház előadásában bemutatásra kerülő cid cimü középkori tárgyu szinmü előadásához. magyar-olasz dalestet is rendeznek a máv szimfónikus zenekar, gyurkovics mária kossuth-dijas kiváló müvész és szabó miklós érdemes müvész közremüködésével. az esztergomi várjátékok iránt máris nagy az érdeklődés több külföldi látogatót is várnak./mti/

-.-

9.35/j

bb 24. befejezéshez közeledik az orosházi üveggyár földgázvezetékének szerelése - októberben felfütik az első kemencét

vid te-lm szf 1963. julius 25.

jó ütemben halad hazánk legkorszerübb öntött- és öblös üveggyárának épitkezése orosházán. a nagyjelentőségü ipari üzem energia-szükségletét a kardoskut közelében feltárt földgázkutak szolgáltatják. tizenkét kilométer hosszu vezetéken jut a gáz a gyár közepén álló, nemrégiben elkészült fogadóállomásra. a gyár területén már befejezték a vezeték földbehelyezését, elkészitették a külső vonal nehezebb szakaszait is. kőt vasuti pálya és egy müut alatt vezették el a csöveket. ezután már csak az előre megásott egyenes árokban kell elhelyezni a vezetéket.

a kutaknál a jövő év elején francia gyártmányu gázarányszabályozó berendezést állitanak munkába, mert a gyár olvasztókemencéit 6 000 kalóriaértékü gázra tervezték, kardoskuton pedig 8 000 kalóriás gáz tör fel a földből. a gázt tehát a szabályozókkal használhatóvá kell tenni olvasztásra. a nagyobb kalóriaértékü gázt a lakásokba vezetik be.

az üveggyári gázvezeték hamarosan elkészül. a tervek szerint októberben felfütik az első kemencét, s megtartják a huta üzempróbáját./mti/

-.-

bb 25. hüsitő ital és takarmánytáp sárgarépából

vid j-lm ká 1963. julius 25.

dr. ihász imre, a keszthelyi agrártudományi főiskola munkatársa hosszu évek óta vizsgálja a karotin hatását az állattenyésztésben. kisérleteit nehezitette, hogy az eddig ismert módszerekkel nem tudtak előállitani teljesen vegytiszta karotint. a sárgarépából petroléterrel vonták ki a fontos anyagot, ez a vegyszer azonban feloldotta a zsirokat is, s az igy kapott olajszerü folyadékból csak bonyolult kémiai folyamatokkal tudták kiválasztani a karotint. dr. ihász imre most uj eljárást dolgozott ki: petroléter helyett acetont alkalmaz, amely már nem oldja a zsirokat, és az oldatból viz hozzáadásával könnyen kikristályositható a vegytiszta karotin. a kutató a laboratóriumi kisérletek után kidolgozta az iregszemcsei üzem részére az eljárást. tervei alapján a kipréselt sárgarépából az állattenyésztés részére karotinnal dusitott takarmányokat állithatnak elő, a préslébből pedig gyógyhatásu, karotindus hüsitő italt készithetnek. a megállapitások szerint a karotin serkenti a szervezetet, elősegiti a sejt regenerálódását, az uj sejtek képződését, ezenkivül látószerveink fő vitaminja. az üzemi próbák ezekben a napokban indulnak meg iregszemcsén./mti/

-.-

9.41/j

bb 26. uj müvelődésügyi létesitmények a vasi falvakban

vid hi/tné szb sr 1963. julius 25.

ebben az évben is jelentős uj müvelődésügyi létesitményekkel gazdagodnak vas megye falvai. még a tanitás megkezdése előtt átadnak rendeltetésének 21 iskolai tantermet, ugyancsak az idén fejezik be 22 politechnikai mühely építési munkáit, ezenkivül öt, 50 személyes és két 25 személyes óvoda, valamint 13 müvelődési otthon, illetve klub nyilik meg az év végéig. az uj létesitményeket a községfejlesztési alapból és állami támogatással építik. /mti/

-.-

bb 27. 1.6 millió kilowattóra energia - ingyen

vid te szb szf 1963. julius 25.

a szolnoki tiszamenti vegyimüvek kénégető kemencéiben fejlődő hő hasznositására erőművet építettek.

az érdekes üzemi kooperáció abból indul ki, hogy a kénsavgyártáshoz szükséges kénoxidot le kell hüteni. a gázelegy lehütése hőértékesitő kazánban történik. hütés közben negyven atmoszféra nyomásu tulhevitett vizgőz keletkezik. ezzel a gőzzel hajtják meg az erőmü turbináját. az igy termelt villamosenergiát csak a berendezések értékcsökkenéséből, kezeléséből, karbantartásából és üzemeltetéséből eredő költségek terhelik. a vegyimüvek uj erőmüve valamivel több mint egy hónapi müködése alatt 1.6 millió kolowattóra energiát termelt, amely a gyár energiaszükségletének 66 százalékát fedezte. ezenkivül a gyár és a szomszédos lakótelep melegviz szükségletét is kielégitette. /mti/

-.-

bb 28. bács megye termelőszövetkezeteinek első félévi mérlege: 40 millió forint értékü állattal és állati termékkel többet értékesitettek, mint tavaly

vid j szb ká 1963. julius 25.

bács megyében, az ország egyik legjelentősebb élestárában elkészült a mérleg az év első felében felvásárolt állat és állati termékek mennyiségéről. a megye termelőszövetkezeti gazdaságai és szakszövetkezetei az elmult hat hónapban 263 millió forint értékü husárut, tejterméket és tojást adtak el az államnak, 40 millió forint értéküvel többet, mint az elmult év hasonló időszakában. hizott sertésből 12 000-rel, hizott marhából 9000-rel, tejből 50 000 hektoliterrel több került felvásárlásra a mult évinél. tojásból és baromfiból azonban kisebb volt a felhozatal. az első féléves tervet tojásból 96, baromfiból 97-3 százalékra teljesitették. a második félévre e tekintetben is javulás várható. számos termelőszövetkezetben ugyanis a hosszura nyult tél miatt a szokottnál később kezdték meg az aprójószág nevelését. /mti/

-.-

9.57/j

bb 29. fürdőt épit pusztaszentlászló lakossága

vid hi/tné-lm sr 1963. julius 25.

már több mint tiz éve, olajkutatás közben melegvéz tört fel a zala megyei pusztaszentlászló község határában. kezdetben ugy gondolták, csak az állam segitségével lesz mód a viz hasznositására. most azonban a helyi nőtanács kezdeményezésére fürdőt épit a falu népe. a tanács a községfejlesztési alapot használja fel erre a célra, a termelőszövetkezet fuvarral, a lakosság kézimunkával segit. a községi nőtanács több mint 8 000 forinttal járult hozzá az építkezéshez. néhány hét mulva megnyilik a pusztaszentlászlóiak téli-nyári fürdője./mti/

-.-

bb 30. balatonparti villa- községfejlesztési alapból

vid hi/tné-lm sr 1963. julis 25.

a győr-sopron megyei tét község lakói ez év tavaszán elhatározták, hogy községfejlesztési alapból üdülő-villát épitenek a balaton partján. tervük végrehajtásához nagy segitséget kapnak a győri üzemektől is, elsősorban a wilhelm pieck vagon és gépgyártól, a szeszgyártól, és az építőipari vállalattól. a községi tanács 75 000 forintot, a helyi iskola 60 000 forintot adott az építkezéshez. a 24 szobás, egyemeletes villában egyszerre száz falusi nyaralhat majd./mti/

-.-

bb 31. évi százhetvenezer forintos megtakaritás a szegedi jutagyárban - hulladéklisztte1

vid te-lm szf 1963. julius 25.

a szegedi jutaárugyárban dr. császár istván technológus uj módszert dolgozott ki a szövödei láncfonalak irezésére, simitására. az ujitás alapján tengeri- keményitő helyett értéktelen malmi hulladéklisztes péppel kezelik szövés előtt a kenderfonalakat. az ilyen módon irezett fonalak szakitószilárdsága, fénye ugyanolyan mint a keményitővel kezelteké. az ujitással évente mintegy 25 000 kiló tengeri-keményitőt takaritanak meg körülbelül 170 000 forint értékben./mti/

-.-

9.55/j

bb 32. csökkent a szántóföldek területe - többszáz holdon
müvelési ágváltozást javasolnak a földvédelmi bizottságok vas
megyében

vid j szb ká 1963. julius 25.

a földek védelméről hozott törvény végrehajtását vas megyében az elmult évben kezdték meg. bizottságokat alakitottak - falusi tanácselnökök, titkárok, földrendezési és mezőgazdasági szakemberek részvételével -, s egy év alatt 63 községben mintegy 130 000 hold területen vizsgálták meg, hogy rendeltetésének megfelelően használják-e a földeket. a vizsgálat felfedte, hogy a megyében is csökkent a szántóterület nagysága. többszáz hold szántóföld helyén utak, lakótelepek, szövetkezeti majorok épültek, s a begyüjtési rendszer idején sok földtulajdonos csökkentette szántóterületét más müvelési ágak, mint pl. erdő, a rét- és legelőgazdálkodás javára.

a bizottságok 192 esetben összesen 527 hold müvelésének megváltoztatására tettek javaslatot. ezeket a területeket ismét szántóföldi termelésre kell használni. /mti/

-.-

bb 33. vizdusitással a nagy melegben is biztositják a
sajóvölgyi lakó- és ipartelepek ivóvizét

vid te szb szf 1963. julius 25.

a sajó és a szuha völgyében települt bányászközségeket, valamint a nagy ipari üzemeket, többek között a borsodi vegyikombinát müanyag és mütrágya gyárát, a rudabányai vasércdusitót, a borsodi hőerőmüvet, a kazincbarcikán működő sajómenti vizmüvek látja el ipari és ivóvizzel. az utóbbi hetek csapadékmentes, kánikulai melegében a napi fogyasztás az átlagosnál csaknem 5000 köbméterrel volt több. a lakó- és ipartelepeknek szükséges napi 17 000 köbméter viz szolgáltatásához a sajómenti vizmünek 25 000 köbméter vizet kellett a kutakból kiemelni.

a rekord vizfogyasztást a borsodsziráki kutak vizének dusitásával tették lehetővé. a bódva patakból naponta 5000-6000 köbméter vizet emeltek ki. ezt a vizmennyiséget kavics szürőágyakon keresztül a földbemélyesztett kutak vizgyüjtő kavicsteraszaiba nyomták. igy a vizhozamot megnövelték, s a nap minden órájában megfelelő mennyiségü fertőtlenitett vizet tudtak a kutakból kiszivattyuzni. ezzel az eljárással elérték, hogy a rakacai mesterséges tóban tárot mintegy 5.5 millió köbméternyi vizhez még nem kellett ,,hozzányulni,, , mert a lakosság és az ipartelepek vizigényét teljes egészében ki tudták elégiteni. /mti/

-.-

10.20/j

bb 34. a népfront segitségével országos mozgalommá vált
a mezőgazdasági szakképzés

i di/hné-lm zs 1963. julius 25.

a hazafias népfront országos tanácsának szaktudással a többtermésért bizottsága segitségével hazánkban országos mozgalommá vált a mezőgazdasági szakképzés. az elmult oktatási évben 57 ezer felnőtt vett részt a mezőgazdasági szakmunkásképzésben, 16 ezren ismerkedtek a traktorvezetés műhelytitkaival, ugyancscsak 16 ezren kapcsolódtak be a középfoku, kétezren pedig a felsőfoku mezőgazdasági technikumi levelező oktatásba. a különböző oktatási intézmények nappali tagozatán 10 600 szakmunkásjelölt, 7 000 középfoku és 2 000 felsőfoku mezőgazdasági technikusjelölt tanult.

a társadalmi bizottság tagjai már hozzákezdtek az 1963-64-es oktatási év előkészitéséhez is. a népfront-mozgalom sajátos eszközeivel azon fáradoznak, hogy a falvakban tovább növekedjék a tanulási kedv, még nagyobb legyen a mezőgazdasági szakmunkások, technikusok, mérnökök megbecsülése. résztvesznek az oktatási tervek előkészitésében, a mezőgazdasági szakképzés és a falusi ismeretterjesztés összehangolásában. az 1963-64-es oktatási évben a már korábban szakmunkásvizsgát tett falusi emberek továbbképzésének szolgálatába állitják a mezőgazdasági szakköröket. a ma még gyengébben gazdálkodó termelőszövetkezetekben külön-külön is megvizsgálják, hogyan növelhetnék a szakmunkások számát. ezeken a helyeken elsősorban helyi és körzeti tanfolyamok szervezését szorgalmazzák. a bizottság tagjai ezen kivül részt vállalnak az alig két éves multra visszatekintő felsőfoku mezőgazdasági technikumok benépesitéséből is: elsősorban olyan fiatalokat toboroznak, akik tanulmányaik elvégzése után visszatérnek lakóhelyükre, s ott kamatoztatják frissen szerzett ismereteiket. /mti/

-.-

bb 41. épületestül ,,faluba költözik,, egy vas megyei puszta

vid hi/tné-lm sr 1963. julius 25.

vas megyében ismét eltünik egy régi major, a hosszuperesztegtől 6 kilométerre levő gecseny-puszta. az itt lakó 33 család - hajdani grófi cselédek - a felszabadulás után egy ideig egyénileg gazdálkodtak, majd állami gazdasági munkások lettek. az ötvenes években kis iskolát kapott a puszta, ahol még két évvel ezelőtt 28-an tanultak. 1960-ben megkezdődött a majorlak falvakba költözése. a családok hosszuperesztegi müvelődési otthon épitésénél. az iskolaköveiből pedagógus lakás lesz, a gazdasági épületeket a termelőszövetkezet hasznositja./mti/

-.-

10.28/j

bb 35. épül a győri strandparadicsom legszebb fürdője, a dunai aranypart

vid te szb -cz 1963. julius 25.

az utóbbi években egészen megváltozott győrött a folyópartok képe. a városi tanács nagy gondot fordit a rendezésükre, uj strandok kialakitására. nyaranta valóságos fürdőparadicsom győr. a kétmedencés strandon kivül számtalan szabad strand van a folyók mellett, s naponta 10 000-15 000 fürdőző keresi fel őket.

a városi tanács idén kezdte el fejleszteni a révfalusi duna-fürdőt, amely máris a győriek kedvelt üdülőhelye lett. a 600 méter hosszu homokos strandot - bár még nincsen készen - naponta 4000-5000 ember látogatja. a városi tanács ebben az évben a községfejlesztési alapból 120 000 forintot kért épitésére, szépitésére, berendezésére. látogatói már nevet is adtak a dunántul legnagyobb homokos strandjának: aranypartnak nevezik a csillogó homok több mint félkilométeres sávját. az aranyparton tiz, egyenkint negyven személyes öltözőhelyiséget rendeztek be, játszóteret, labdarugókapukat épitettek és megkezdték büfé épitését is. a gyakori áradások miatt a büfét cölöpökre helyezik. cölöpökön nyugszik majd a központi öltöző is. a büfére és az öltözőre 650 000 forintot költ a tanács.

a győri aranyparton jövőre már üzemek és vállalatok, intézmények is bérelhetnek öltözőket dolgozóik részére. dunai csónakázásra is indulhatnak innen a vizkedvelők. /mti/

-.-

bb 36. tizenegy országból érkeznek részvevők a külföldiek magyar nyelvtanfolyamára

vid hi/tné szb sr 1963. julius 25.

a debreceni kossuth lajos tudományegyetem rendezésében augusztus 3-án kezdődik a külföldiek magyar nyelvtanfolyama debrecenben. az idén 50 hallgatója lesz a kéthetes tanfolyamnak, s 11 országból érkeznek részvevők. ez évben tengerentuli vendégek is lesznek, mert az egyesült államokból is jelezték érkezésüket hallgatók. a magyar nyelvtanfolyam célja, hogy a külföldiek bővebb ismereteket szerezzenek hazánk kulturális, művészeti, tudományos és gazdasági eredményeiről, ezenkivül gyarapitsák ismereteiket a magyar nyelvből. a részvevők a magyar nyelvet jól, vagy kevésbé jól ismerő lektorok, műfordítók, tanárok, idegenvezetők, történészek és egyetemi hallgatók. a kéthetes debreceni előadássorozat után a tanfolyam hallgatói egy hetet kirándulásokkal töltenek: budapestre, a balatonhoz és szegedre látogatnak el. /mti/

-.-

11.03/j

bb 37. huszonkilencmillió forint megtakaritás - müszinttervvel

vid te-lm szf 1963. julius 25.

az ózdi kohászati üzemekben az év első felére huszonegy és félmillió forint megtakaritást irányoztak elő a müszaki intézkedési tervben. jóllehet az év első hónapjai a rendkivüli hideg miatt nem voltak kedvezőek, az üzemek nagyobb része sikeresen birkózott meg a müszaki feladatokkal. különösen eredményesnek bizonyult a martinászok és a nagyolvasztómü dolgozóinak a munkája. az acélmüben például a braziliából, indiából, svédországból beszerezhető frissitőérc felhasználását csökkentették nagyarányuan a gyárban fellelhető melléktermékekkel. a drága import-anyagokat megfelelő technológiával jórészt szinte semmibe sem kerülő forrasztósalakkal, hulladékérccel, égetett forgáccsal pótolták. a nagyolvasztóműben az olajbefuvatásos vasolvasztási eljárást alkalmazták a korábbinál nagyobb arányban . ezzel és egyéb intézkedésekkel az idén egy tonna nyersvas előállitásához az előirtnál 62 kilogrammal használtak kevesebb importkokszot. ennek a két üzemnek van döntő része abban, hogy az év első felében a müszinttterv eredeti előirását jóval tulhaladva, hat hónap alatt 29 millió forintot takaritottak meg.

a jó eredményen felbuzdulva azt tervezik, hogy az éves müszinttervet több mint tiz százalékkal emelik, s az eredeti 51 millió helyett mintegy 58-60 millió forintot takaritanak meg. /mti/

-.-

bb 38. ismét néprajzkutató expedició indul a hortobágyra

vid te-lm szf 1963. julius 25.

a debreceni déri muzeum irányitásával néprajzi kutatómunka kezdődött a hortobágyi pusztán. az első kutatócsoport sikeres utja után folytatják a puszta néprajzi feltérképezését. még a nyáron, az őszi nagy esőzések előtt is, ismét egyhetes kutatóutra mennek a szakemberek. ezuttal régész is tagja lesz a csoportnak, mert a megállapitások szerint még ma is sok értékes régészeti kincset rejt a puszta. különösen most, hogy a hortobágy egy részéttermővé tették, a felszántott, megbontott ősi szik sok régi tárgyat hozott felszinre. tervezik, hogy a hortobágyon kutatóárkokat is ásnak.

a munka több évi feladat. a feldolgozott anyag a készülő hortobágyi monográfiában jelenik meg./mti/

-.-

11.21/j

/Kk/

bb 39. textilipari szakemberek párhuzamos fonási kisérletei moszkvában és budapesten egy uj eljárás tökéletesitésére

1963. julius 25.

i sz/gk szb ki

a textilipari szakértői külföldön és hazánkban egyaránt már hosszabb ideje foglalkoznak a pamutfonás egyszerüsitésével. ujabban a szálak elrendezése után keletkező ugynevezett kártolt szalagból közvetlenül - egy munkamüvelet, az előfonalgyártás kihagyásával - is készitenek fonalat. ehhez az eljáráshoz meg kell változtatni a régi fonógépeket, illetve uj gépeket kell kialakitani. ennek elősegitésére a budapesti textilipari kutató intézet megállapodott a moszkvai textilipari kutatóintézettel abban, hogy közösen vesznek részt a legjobb géptipusok megszerkesztésében.

a közelmultban hazánkban járt a moszkvai intézet egyik képviselője, b.b. nikolajev gépszerkesztő mérnök, megtekintette a magyar pamutipar fonodájában müködő kisérleti gépet, továbbá a rajta készült fonalat és az abból szőtt kelmét. a magyar szakértőkkel folytatott megbeszélései során elismerésel nyilatkozott és közölte, hogy ha az uj géptipuson megkezdődnek a nagyüzemi kisérletek, ismét ellátogat budapestre. a szovjet és a magyar intézet képviselői elhatározták, hogy a budapesten és a moszkvában megszerkesztett ujtipusu fonógépeken egyidőben párhuzamos nagyüzemi kisérleteket végeznek. mindkét helyen azonos szalagtekercsből ugyanolyan vastagságu fonalat fonnak és ilymódon is összehasonlitják majd az uj gépek teljesitményét, hogy tapasztalataik kicserélésével a legtökéletesebb géptipust alakitsák ki és terjesszék el gyárainkban. /mti/

-.-

bb 40. ,,betegőrző szoba,, a szombathelyi kórház baleset sebészeti osztályán

1963. julius 25.

vid hi/tné szb sr

a szombathelyi markusovszky kórház balesetsebészeti osztályát mintegy 300 000 forintos költséggel korszerüsitették. a korábbi kihasználatlan folyosórészekből uj kórtermeket alakitottak ki. korszerüen felszerelt, négyágyas, ugynevezett ,,betegőrző szobát,, is berendeztek. itt a legsulyosabb sérülteket helyezik el állandó nővéri felügyelet mellett. /mti/

-.-

11.25/j

bb 42. a kisüzemek összevonása óta a 84 millió forint értékü termelő eszköz szabadult fel a tömegcikkiparban - egy év alatt 626 ezer munkaórát takaritottak meg

i sl/gk-lm ki

1963. julius 25.

a gépiparban lezajlott nagyszabásu átszervezés első lépését négy és fél évvel ezelőtt a tömegcikkipari igazgatóság megszüntetésével, a 36 kisüzem hét nagy vállalattá történt összevonásával tették. az uj szervezeti formák között dolgozó tömegcikkiparsok tekintetben sajátságos jellege ellenére - hasznos tapasztalatokat nyujtott a legutóbbi átszervezésekhez. egyben biztató példát is jelent, mert a kgm értékelése szerint a tömegcikkipar jelentős eredményeket ért el a kisüzemek összevonása óta.

a nagyvállalat előnyét kihasználva sikeresen halad a gyártás szakositása. a kályhák és tüzhelyek gyártása salgótarjánba, a zománcedényekét budafokra és bonyhádra telepitették, a zománcgyártást kecskeméten honositották meg, a lampart pedig a vegyipari berendezések előállitására rendezkedett be. a szakositás révén nagyobb sorozatokra térhettek át és jobban kihasználják a gépeket. összesen 84 millió forint értékü termelőeszköz szabadult fel a tömegcikkiparban, a régi elavult gépeknek egy részét kiselejtezték, más berendezéseket pedig különféle vállalatoknak ajánlottak fel.

az egységes vezetés és a koncentrált gyártás a gyártmányfejlesztést is kedvezően befolyásolta. mind a hét nagyvállalatnál központi kisérleti műhelyt hoztak létre és segitségükkel évente most már több mint 100 uj gyártmányt alakitanak ki. gyártmányaik egyre kapósabbak külföldön, exportjuk négy év alatt kétszeresére növekedett. évi termelésük jelenleg egymilliárd forinttal nagyobb, mint az átszervezés előtt, pedig a munkáslétszám viszonylag kis mértékben, alig 11 százalékkal emelkedett. a müszakilag megalapozottabb és nagyobb sorozatu gyártás a legutóbbi egy évben például 626 ezer munkaóra megtakaritását tette lehetővé. az egy főre jutó termelés ma már jóval magasabb, mint például a müszeriparban, költségszintjük pedig kedvezőbb a gépipar átlagánál.

tömegcikkipari nagyvállalataink továbbfejlődnek, célgépeket helyeznek üzembe, ahol lehet, automatizálják a termelést, s folytatják a gyártás szakositását./mti/

-.-

11.33/j

bb 43. hatvan féle uj gép az állattenyésztés részére - állattartásfejlesztési bizottság alakult

i ie-im ká 1963. julius 25.

gépesitési és állattenyésztési szakemberekből állattartásfejlesztési bizottság alakult a földmüvelésügyi minisztériumban. az állattenyésztés gépesitése - aminek világszerte sok a megoldatlan problémája - nálunk négy-öt évvel maradt el a növénytermesztése mögött. a munkafolyamatok zömét kézzel végzik: a termelőszövetkezetek közös szarvasmarha-tenyészeteiben például a belső takarmányszállitásnak csak 9.6, a fejésnek pedig mindössze 2.2 százalékát gépesitett. a bizottság feladata: kidolgozni az állattartás gépesitésének irányelveit és programját, s összefogni az ezzel kapcsolatos kisérleteket, vizsgálatokat.

első lépésként kötelezővé tették az állattenyésztésben alkalmazott gépek, berendezések hivatalos minősitését. a bizottság felmérése szerint a következő időszakban mintegy 120 féle gépet kell minősiteni. ezeknek körülbelül a felét már használják, de nem mindegyik felel meg rendeltetésének. egyes gépfajtákból igen sokféle tipus van forgalomban; ezek közül a minősités során kell kiválasztani a legalkalmasabbakat. a bizottság megállapitotta, hogy az állattenyésztés jelenlegi technológiai rendszereihez 1965-ig milyen ujabb gépeket kell tervezni, gyártani és minősiteni. mintegy 60 féle gépet, berendezést irányoztak elő, közöttük különböző kiskocsikat az épületen belüli szállitásra, továbbá száraztakarmánykeverő gépet, vezetékes fejőgépet, tojásfertőtlenitőt és átvilágitót, etető-itató berendezést a viziszárnyas telepekre és sok egyéb gépet.

az állattenyésztés közeli és perspektivikus gépszükségletének felmérése megkönnyiti az ipar munkáját is. az állattartás gépi berendezései jelenleg 15 helyen, főleg kisüzemekben, ktszekben készülnek, kis szériákban. a megfelelő tipusok kialakitása és a gépek tervszerü elterjesztése lehetővé teszi, hogy sorozatos előállitásukra néhány nagyobb gyár rendezkedjék be és létrehozza az ehhez szükséges szakmai-müszaki feltételeket. a mezőgazdasági termelés igényeinek megfelelő tervezéshez és gyártáshoz az agrotröszt az állami gazdaságokban és a termelőszövetkezetekben folytatott piackutatással járul hozzá./mti/

-.-

12./j

bb 45. magyar tapasztalatokat hasznositanak a román zenei mükedvelő müvészeti mozgalomban

i ot/j szb -cz 1963. julius 25.

néhány napig magyarországon tartózkodott peceag ludovic, a bukaresti alkotók központi háza zenei módszertani osztályának vezetője. elutazása előtt utjáról elmondotta az mti munkatársának, hogy magyarországi tartózkodásának célja a zenei mükedvelő müvészeti mozgalom tanulmányozása volt.

- alkalmam volt meghallgatni az ország különböző helységeiben zenei együtteseket - mondotta - és módom volt arra, hogy a mükedvelő müvészeti mozgalom országos, fővárosi, megyei, járási szakembereivel és együttesek vezetőivel beszélgessek és tapasztalatokat szerezzenek, különös tekintettel a kodály-féle relativ szolmizálás alkalmazására. nagyon megnyerte tetszésemet a budapesti férfikar várhegyi sándor vezényletével, a vox humana maktári józsef karnagy vezetésével, a vándorkórus és a munkásőrség férfikara, melyeket révész László vezényel. - ezek a kórusok magas müvészi szinvonalról tettek tanuságot.

- nagy elismeréssel szólhatok a népmüvelési intézet által szervezett karnagyképzés munkájáról.

- részt vettem az egri és a békéscsabai dalostalálkozókon. mélyen meghatott az ország legtávolabbi vidékeiről összeseregtett különböző kórusok lelkesedése. ellátogattam szegedre, meghallgattam a brankovics György szabadtéri bemutató előadását, s ez igen nagy élményt jelentett számomra.

- módom volt sok karnaggyal beszélgetni. ellátogattam tudományos intézetekbe, többek között a tudományos akadémia népzenei kutató csoportjához, voltam a bartók archivumban, továbbá felkerestem szatmári antalt és tanulmányoztam munkásdal-gyüjteményét. nagyra értékelem a magyar zenei szakemberek népszerü tudományos jellegü tevékenységét.

- a tanulmányozott tapasztalatokat igyekezni fogok a román népköztársaságban a mi adottságainknak megfelelően hasznositani. célom többek között a relativ szolmizálási módszer elterjesztése a román zenei mükedvelő müvészeti mozgalomban. nagyon jól éreztem magam magyarországon, ahol mindenütt nagyon kedvesen fogadtak, és készségesen segitettek a tapasztalatok szerzésében. /mti/

-.-

12.10/j

bb 46. olcsóbb a fejtőbab, a töltenivaló zöldpaprika és a csemege tengeri

i nj/j-lm ká 1963. julius 25.

a nagyvásártelepre csütörtökön 56 vagon és 71 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállitmányok igy oszlottak meg: 16 vagon burgonya, 5 vagon főzőhagyma, 6 vagon káposzta, 6 vagon zöldpaprika, 4 vagon főzőtök, 5 vagon paradicsom, 4 vagon uborka, 3 vagon alma, 4 vagon tojás, és 3 vagon vágott baromfi.

a földmüvesszövetkezetek budapesti értékesitő vállalata csütörtökön mérsékelte a fejtőbab, a töltenivaló zöldpaprika és a csemege tengeri fogyasztói árát. a fejtőbabot kilónként 3.40-4.80, a töltenivaló zöldpaprikát kilónként 3.40-4 forintért, a csemege tengerit csövenként 1.10 forint[illegible] hozta forgalomba./mti/

-.-

bb 47. ,,hüsitő ötletek,, a szegedi textilgyárakban

vid te-lm szf 1963. julius 25.

a szegedi textilgyárak munkatermeiben a munkások egészségvédelmére és a fonalak feldolgozhatóságának céljából ujabb és ujabb ,,hüsitő ötleteket,, valósitanak meg. az ujszegedi kender-lenszövőben a szövőde tetejét is zuhanyozzák. csaknem száz szórófejet szereltek fel, amelyekből állandóan permetezik a vizet. a párolgás csökkenti az üzemcsarnok hőmérsékletét. a bejáratoknál vizfüggönnyel állják utját a meleg beáramlásának. a mintegy 1 600 dolgozónak forró citromos teát adnak. a szövőmunkásoknak a legmelegebb délutáni müszakban ujabban 5-10 perces zuhanyozást engedélyeztek. a hüsölés után jobban megy a munka.

a jutaárugyárban üzembehelyezték a már korábban elkészült ,,szódaviz-kutat,, amelyet miniatür szikvizüzem táplál. a rendkivül olcsón előállitott szódavizből mindenki tetszése szerint fogyaszthat.

a szegedi ruhagyár vasalótermében 15 nagy hidraulikus gőzvasalógép is ontja a meleget. ennek ellensulyozására üzembehelyezték a ,,levegő-mosó,, berendezést: a külső levegőt hideg vizfüggönyön szivatják az üzemrészbe.

a legmodernebb üzemben, a textilmüvekben, klimaberendezés biztositja a megfelelő levegőhőmérsékletet. itt a felmelegedett ivóviz okozott gondot. központi hütőberendezést szereltek fel, amellyel a legideálisabbra szabályozzák az ivóviz hőmérsékletét./mti/

-.-

13.03/j

bb 48. időjárásjelentés

tr szb 1963. julius 25.

a meteorológiai intézet jelenti 1963 julius 25-én, csütörtökön délben:

néhány helyen zivatar

az óceán felől áramló hüvös levegő nyugat-európa sok helyén okozott ma reggel szeles, esős időt. mérsékelt hevességgel nyomul európa középső részei fölé.

hazánkban tegnap nappali felhőképződés volt, a dunántul egy-két helyén zivatarral. zircen 4, győrben 5 milliméter csapadékot mértek, máshonnan azonban nem jelentettek számottevő mennyiséget. a nap a dunántul egy-két területétől eltekintve, ahol csak 9-10 órai napfénytartamot mértek, 11- órán át sütött. a hőmérséklet a kora délutáni órákban 31-35 fokig emelkedett, s ma hajnalban a nyugati, továbbá az észak-keleti és keleti megyék több helyén 13-16, máshol pedig 17-20 fokig süllyedt. ma délelőtt országszerte folytatódott a napos, és igen meleg időjárás. a hőmérséklet sok helyen ma már 10 órakor elérte a 30 fokot.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 27.3 fok volt, a sokévi átlagnál 5.2 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 32 fok, a tengerszintre átszámitott légnyomás 763 milliméter, gyengén süllyedő irányzatu. a balaton vizének hőmérséklete siófokon 26 fok.

várható időjáras péntek estig: nappali felhőképződés, néhány helyen zivatar. időnként megélénkülő szél. holnap a hőmérséklet az ország északi felében kissé mérséklődik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 17-20, a nyugati és északi határmegyékben 15-18, a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap északon 30-33, délen 32-35 fok között.

a duna vizállása budapestnél 241 centiméter. /mti/

-.-

bb 49. öregek találkozója mátrafüreden

vid hi/tné szb 1963. julius 25.

a heves megyei tanács egészségügyi osztálya és a vöröskereszt rendezésében csütörtökön, mátrafüreden öregek találkozóját tartották, amelyen a megye szociális otthonainak lakói és a termelőszövetkezetek munkából kiöregedett dolgozói vettek részt. a mintegy 300 idős nő és férfi megtekintette mátrafüred érdekességeit, s a közös ebéd után gazdag kulturális müsort rendeztek tiszteletükre. /mti/

-.-

14.10/ szb

bb 44. emlékünnepségek, kiállitások gárdonyi géza születésének 100. évfordulója alkalmából - érdekes adatékok a nagy iró portréjáról

i tv/tm szb 1963. julius 25.

száz évvel ezelőtt, 1863-ban született gárdonyi géza. az évforduló alkalmából gárdonyban, egerben és pécsett ünnepséget rendeztek. gárdonyban a fejér megyei tanács több mint 300 000 forintos költséggel felujitotta az iró szülőházát. augusztus 4 én kiállitást rendeznek gárdonyi regényeiből. bemutatják majd a kortársaihoz irott leveleit és más emléktárgyait.

az évforduló alkalmából ünnepséget rendeznek egerben is. itt átrendezik az állandó jellegü gárdonyi kiállitást és bemutatnak olyan emléktárgyakat is, amelyek eddig kiállitáson még nem szerepeltek. pécsett a pécsi járási könyvtárban rendezik majd meg a gárdonyi életével és munkásságával kapcsolatos tárlatot.

a petőfi irodalmi muzeumban a történészek és muzeológusok a századik születési évforduló alkalmából sok érdekes uj anyagot gyüjtöttek össze. különösen érdekesek azok az adatok, amelyek gárdonyi ifjukorával kapcsolatosak. ezekből kiderült, hogy gárdonyit segédtanitónak egy huber nevü főtanitó mellé osztották be. gárdonyi már ebben az időben is az ujságiráshoz, íráshoz vonzódott, s 1884-ben a dunántul cimü lap állandó munkatársa lett. később a győrött megjelenő hazánk cimü lapnál dolgozott és cikkeiben gyakran foglalkozott a tanitók problémáival, nehéz helyzetével.

érdekesek azok az adatok is, amelyek gárdonyi munkásságáról szólnak. gárdonyi 1891-ben került a pesten megjelenő magyar hirlaphoz. itt kezdte közölni a ,,göre gábor,, néven ismert sorozatot. göre gábor alakját egy a szomszédságukban élő dunántuli személyről mintázta. a göre gábor irásokban viszont mindig alföldi tájszólásokat és beszédmódot használt. amikor megkérdezték tőle, hogy ezt miért teszi, azt válaszolta: ,,nem szeretem a duántuli nyelvjárást, s ezért göre gábor személyét inkább a tiszántulra ,,helyezem,,. érdekes története van az egri csillagok cimü regényének is. gárdonyi ennél a munkájánál összegyüjtötte azoknak a személyeknek a neveit, akik az egri várat védelmezték. utána tanulmányozta a vár alaprajzát, s az összegüjtött egykori hősöket ,,csatarendbe állitotta,,. ha kevés volt a katonája, akkor a barátikörében ,,vett kölcsön,, egy-egy nevet. érdemes megemliteni, hogy mielőtt egy-egy irásmüvét elkészitette, ellátogatott azokba a városokba, ahol a cselekmény lejátszódott, s alaposan tanulmányozta a helyszint.

/ az összegyüjtött dokumentumok azt is elárulják, hogy gárdonyi igen gyorsan irt. két év alatt irta meg például az egri csillagok és a kékszemü dávidkáné cimü müvét. a divatgróf cimü szindarabot pesttől aradig a vonaton irta. /mti/

-.-

14.35/ szb

bb 50. tv-filmet forgatnak savanyu jóska egykori betyárcsárdájában

vid hi/tné-lm -cz 1963. julius 25.

a magyar televizió uj folytatásos tv-játékkal lepi meg nézőit. eörsi ferenc forgatókönyve alapján ,,tenkes kapitány,, cimmel. a filmet a siklósi várban kezdték el forgatni, s most savanyu jóska egykori mulatóhelyén, a nemesvámosi csárdában folynak a felvételek. ez a balatonvidéki csárda a népi épitészet egyik páratlan remeke, amely hangulatos boltives külsejével, szép környezetével megfelelő szinhelynek bizonyul a kuruc szabadságharcot megelevenitő filmhez. a tv-film forgatásához igénybe veszik a nagyvázsonyi lovasjátékok szereplőit és korhü kosztümjeit is./mti/

-.-

bb 51. virtusból, meggondolatlanságból halálos baleset

vid hi/tné-lm -cz 1963. julius 25.

császár vince 18 éves csongrád megyei, zákányszéki lakos a község határában cséplőcsapatban dolgozott. munkaszünetben virtusból felmászott a közeli 22 000 voltos villamos távvezeték tartóoszlopának tetejére, s a magasfeszültségü áram halálra sujtotta.

× × ×

szentpál László 17 éves szegedi fiatalember kerékpárjával a szegedi tiszahidon egy vontatót akart megelőzni. kerékpárjával a villamos sineken megcsuszott, s a vontató kerekei alá került. sulyos sérüléseibe a helyszinen belehalt./mti/

-

-.-

15.03/a

/kk

bb 53. csütörtökön 770 ezer köbméter viz fogyott a fővárosban - 25 fokot ,,megtakaritottak,, az üvegfuvók - a csepeliek csütörtöki védő menüje: 20 ezer liter szódaviz, 750 liter tej és 740 kiló gyümölcs - fridzsiderrel hütik a mozi nézőterét

ö sl/kf/tó/sb/sz/gk/m/ki 1963. julius 25.

a hetek óta tartó kánikulában az emberek egyik fő törekvése, hogy megszabaduljanak a nagy melegtől, vagy legalábbis enyhitsék a harmincegynéhány fok kellemetlen hatását. a felfrissülés vágya elsősorban a vizfogyasztás óriási méreteit váltotta ki. naponta átlagosan 60 ezer köbméterrel több viz fogy, mint tavaly ilyenkor, csütörtökön 770 ezer köbméter vizet kapott budapest, de ez is kevésnek bizonyult. a magasabban fekvő városrészekből, a házak felső emeleteiről vizhiányt jelentettek. még a vizmüvek károlyi utca emeletén is hiába nyitották ki csütörtökön a csapokat. a vizmüvek szerint a lakosság megértő takarékosságával mégis nagyobb baj nélkül át lehet vészelni az elkövetkező forró napokat - feltéve, ha nem csökken lényegesen tovább a duna szintje.

a vendéglátóiparban is fellendült az üditő italok és ételek forgalma. budapesten naponta mintegy 300 mázsa fagylalt, 3000 hektoliter sör fogy, majdnem kétszer annyi, mint a ,,normális,, nyári napokon. a viz- és a jéghiány azonban az üditőital forgalom további növekedésének is korlátokat szab. az ásványviz- és a sörellátását a szállitóeszközök hiánya is akadályozza.

az óriási hőséget az üzemek kemencéi, hengersorai közelében a legnehezebb elviselni. a csepel müvek melegüzemeiben különféle elszivó berendezéseket, légfüggönyöket és vizhütő megoldásokat alkalmaznak, mindehhez azonban időnként rövid pihenőt is biztositanak az acélmü, a hengerde és a kovácsolóüzem dolgozóinak. az acélmüben és a csőgyárban szódaviz-kut működik, a védőételek és italok ,,menüjét,, is a kánikulának megfelelően alakitották ki. csütörtökön 20 ezer liter szódát, 750 liter tejet, 740 kiló gyümölcsöt osztottak ki a csepeli dolgozóknak.

az üvegiparban a kemencék 60 fokos forróságot árasztanak, ettől a nagy melegtől különféle müszaki berendezésekkel igyekeznek megóvni a közelben dolgozó üvegfuvókat. sajószentpéteren automata gépeket állitottak a kemence mellé, az ajkai üveggyár három kádkemencéjét pedig alumíniumtáblákra permetezett vizfüggönnyel ,,szigetelték,, el. igy az üvegfuvók körülbelül 25 fokos melegben dolgoznak. a goldberger textilmüvek szövődéjében két óránként fenyőillatot permeteznek szét, a műhelyek üvegtetejére pedig vizfüggönyt permeteznek. a fonodában engedélyezték a short viselését.

/folyt.köv./
15.55/a

1624 2 pld

bb.52. modern magtisztitó üzemet adták át rendeltetésének dombóvárott

vid te csm szf 1963. julius 25.

csütörtökön átadták rendeltetésének és üzembehelyezték a 18 millió forint költséggel épitett dombovári magtisztitó üzemet.

a hatemeletes modern épületben a baranya, somogy, tolna és zala megyében termesztett gazdasági, konyhakerti minőségi vetőmagvakat tisztitják. évenként 1000-1200 vagon jóminőségü magot készitenek elő, felerészben a kgst országoknak és nyugati exportra, másrészt hazai zöldség- és takarmánytermesztésre. lucerna, vöröshere, bükköny, takarmányborsó, valamint paprika, paradicsom, sárgarépa, zöldség, hagyma és egyéb magvakat tisztit, válogat, csomagol az üzem.

a tervezésben és épitésben felhasználták az orosházán és szarvason már müködő magtisztitókban szerzett tapasztalatokat. uj technológiai eljárással, ciánkamrákban zsizsiktelenitik a borsómagot, a lucernamagvakat pedig mágneses géppel mentesitik az arankamagtól. az uj üzemben korszerü laboratórium is helyet kapott, s gondoskodtak munkás ebédlőteremről, öltözőkről, fürdőkről.

az avatóünnepségen a földmüvelésügyi minisztérium, a tolna megyei, a dombovári járási, községi párbizottságok és tanácsok képviselőinek, továbbá a környékbeli magtermelő szövetkezetek vezetőinek jelenlétében pintér andrás, a vetőmagtermesztő és ellátó vállalat budapesti központjának igazgatója adta át az uj üzemet s.nagy zsigmondnak, a dombovári telep vezetőjének.

utána bekapcsolták a korszerü gépeket, amelyekkel ezután három müszakban dolgozzák fel az idei vetőmag termést. / mti/

-.-

16.10/m

1624 2 pld

bb 53. /csütörtökön ... 1. folyt./ m

a moziba járó közönségnek esténként a főváros kertmozijai jelentenek felüdülést, további nyolc filmszinházban pedig a nyitott tető enyhíti a nagy hőséget. budapest leghűsebb mozija, a vörös csillag azonban nem nyitott tetejű. itt fridszíderben lehűtött vizet szivattyuznak a szellőző berendezéshez és a 4-5 fokos vizet a nézőtéren szétporlasztják. hasonló a helyzet a hiradó moziban is, ott azonban a vizet nem hűtik, hanem a ház pincéjében levő mély kutból szivattyuzzák. a nézőtérek páratartalma azonban nem növekszik, erről a klimatizáló berendezések gondoskodnak. /mti/

-..-

bb 54. krakkói táncegyüttes vendégszereplése hazánkban

k sz tm/m/sr 1963. julius 25.

a kisipari szövetkezetek országos szövetségének meghivására csütörtökön hazánkba érkezett a krakkói kisipari szövetkezetek 40 tagu táncegyüttese. az együttes debrecenben, nyiregyházán, miskolcon és pécsett vendégszerepel. /mti/

-..-

bb 56. dobi istván üdvözlő távirata libéria nemzeti ünnepe alkalmából

m/cz 1963. julius 25.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke a libériai köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte w.tubman elnököt. /mti/

-..-

bb 57. magyar államférfiak üdvözlő távirata kubai államférfiakhoz

gk/m/cz 1963. julius 25.

osvaldo dorticos torrado elvtársnak,

a kubai köztársaság elnökének, a kubai szocialista forradalmi egységpárt titkársága tagjának,

fidel castro ruz elvtársnak,

a kubai forradalmi kormány miniszterelnökének, a kubai szocialista forradalmi egységpárt országos vezetősége főtitkárának,

/folyt.köv./

1624 Zsel

bb 57. /magyar ... 1. folyt./ m

havanna ,

kedves elvtársak!

a kubai köztársaság nagy nemzeti ünnepe, az 1953. julius 26-i hőstett 10. évfordulója alkalmából a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány, az egész magyar nép és a magunk nevében forró, testvéri üdvözletünket és szivből jövő jókivánságainkat küldjük önöknek és kuba hős népének.

a julius 26-i hőstettel fémjelzett küzdelemben a kubai nép megdöntötte a zsarnok uralmat, történelmi győzelmet aratott a külföldi imperialista elnyomókat kiszolgáló kegyetlen diktatura felett. kuba népe, nagy fiának, fidel castro elvtársnak vezetésével, kivivott szabadságának védelmében olyan hősiességet tanusitott, mely méltán váltja ki a világ népeinek tiszteletét, mély rokonszenvét és lelkes együttérzését. kuba népe - büszkén dacolva az imperialisták fenyegetéseivel - messze világitó fáklyaként emeli a szabadság és a szocializmus lobogóját!

a magyar nép nagy együttérzéssel kiséri figyelemmel a testvéri kubai nép országépitő munkáját és sikereik őszinte örömmel töltenek el bennünket. a magyar népköztársaság, a többi szocialista országgal együtt, szilárdan áll kuba mellett szabadsága védelmében, gazdasági és kulturális felemelkedéséért folyó harcában. őszinte szivvel kivánjuk népüknek, hogy további sikereket érjen el a szocializmus épitésében.

egyek vagyunk kubával a népek szabadságáért és békéjéért, a szocializmus győzelméért vivott harcban.

elvtársi üdvözlettel:

dobi istván,
a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke,

kádár János,
a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára.

x x x

az évforduló alkalmából péter János külügyminiszter táviratban üdvözölte dr. raul roát, a kubai köztársaság külügyminiszterét. ugyancsak táviratban üdvözölte brutyó János, a szot főtitkára lazaro penát, a kubai dolgozók forradalmi szövetségének főtitkárát.

/mti/

-..-

1627 Zsel

bb.55. 686 millió tonna szénnek megfelelő hő érkezett hazánk területére a napból egy hét alatt

i tz/ tm csm ki 1963. julius 25.

napok óta szédeleg a hőségtől az ország lakossága. minek ,,köszönhetjük,, ezt a valóban pokoli meleget? - kérdezte meg az mti munkatársa zemplényi lászlónét, az országos meteorológiai intézet tudományos munkatársát.

a kapott felvilágositás szerint a hőmérsékletet több tényező szabályozza. elsősorban a napból közvetlenül, illetve az égboltról szórtan érkező sugárzás, valamint a felhevült légkör sugárzása, és az átmelegedett talaj hőkibocsátása.

az országos meteorológiai intézet pestlőrinci obszervatóriumában rendszeresen mérik a földre érkező sugárzást. adataik szerint a nap a mostani kánikula eddig eltelt hét napján, 18-án reggeltől 25-én estig, minden négyzetcentiméterre összesen 3.686, az ország egész területére pedig több mint 3.4 trillió grammkalória meleget sugárzott. ezt a hőménnyiséget kereken 686 millió tonna jó minőségü, 5000 kalóriás tatai szén elégetésével tudtuk volna mesterségesen előállitani.

az elmult napok melegéért azonban mégsem elsősorban a napot kell szidnunk. a mostani kánikula legfőbb oka az, hogy olyan trópusi eredetü levegőtömeg van felettünk, amely éppen származásánál fogva már eredetileg is gazdag volt porban és különböző más szennyező anyagokban, széljárás alig van, s a szennyező anyagokat a légkörben uralkodó felülről lefelé irányuló mozgás a föld közelébe szoritja le. igy ezek - utjában állva a talaj kisugárzásának - nem engedik eltávozni a föld-felszin közelében felhalmozódott hőmennyiséget, ami tehát kénytelen még jobban felmelegiteni körülöttünk a levegőt.

enyhülés csak attól várható, ha a természet megkönyörül végre rajtunk és jó hüvös, tiszta, sarki eredetü legtömeget hoz ennek a szennyező anyagok sok milliárdnyi ,,fütőtestjeivel,, már tulságosan telezsufolt légtömegnek a helyébe./mti/

-.-

16.27/a

1630 Zseli

bb 58. jelentés az állami gazdaságokból: befejezés előtt az őszi árpa és a borsófélék betakaritása, a buzával 68 százaléknál tartanak - meggyorsult a szalmalehuzás és a tarlóhántás

i cs/j/m/ká 1963. julius 25.

az állami gazdaságok tábláin az utóbbi egy hét alatt észrevehetően meggyorsult a gabona betakaritása és az aratást követő munkák üteme. a legutóbbi jelentések szerint az őszi árpa vetésterületéből már csak 9, a borsófélékéből 8 százalék vár betakaritásra. a kombájnok és az aratógépek zömét most a buzatáblákra összpontositották: a buza vetésterületnek 68 százalékáról már magtárakba került a termés. a rozstermés 46, a tavaszi árpa 65, a zab 48 százalékát aratták le. az aratási munkákkal együttvéve 71 százaléknál tartanak.

a gabonabetakaritás idei gyors ütemére jellemző, hogy a mult év hasonló időszakához képest az őszi árpánál 13, a buzánál 36, a borsóféléknél 27, a tavaszi árpánál 49, a zabnál pedig 47 százalékkal nagyobb területről takaritották be idén a termést.

meggyorsult és általában kielégitőnek mondható a szalmalehuzás üteme: a kombájnnal letakaritott területeknek 81.4 százalékáról gyüjtötték össze, illetve zömmel már kazalokba is rakták a szalmát. a felszántott tarlók aránya 55 százalékra nőtt. a tarlóhántásnál azonban további gyorsitásra van szükség, elsősorban a traktorok nyujtott, illetve kettős müszakjának szélesebb körü megszervezése révén. mig ugyanis a gabonatermést naponta 13.000 holdról takaritják be, a tarlóhántás jelenlegi napi ,,adagja,, csupán 8.200 hold. /mti/

-..-

bb 59. az északi országrészeken 1-2 fokkal csökken a hőség, növekszik a zivatarok száma - délen tovább tart a 34-35 fokos kánikula

i cs/j/m/ká 1963. julius 25.

csütörtökön még töretlen volt a nagy hőhullám, a nappali hőmérséklet az ország nagyrészén 33-34 fokig emelkedett. budapesten a délutáni órákban 33 fokot mértek. ugyanakkor a hét elején mért 50 százalékról csaknem 20 százalékra csökkent a levegő páratartalma, igy egyfelől enyhült a fülledtség, ami kedvező, másfelől azonban rendkivül alacsony lett a vizpárakicsapódás küszöbértéke, az ugynevezett harmatpont, s igy - a derült idő ellenére - szinte teljesen megszünt az éjszakai harmatképződés. a nappali hőségben eltikkadt növényzet éjszaka is párologtat, a felfrissülés elmarad.

/folyt.köv./

16.35/a

1640 Zseli

bb 59. /az északi ... 1. folyt./ m

most némi remény mutatkozik a hőség kisebb arányu csökkenésére, mivel skandinávián és finnországon át ujabb sarki eredetü légtömegek nyomulnak a kontinens fölé. félő azonban, hogy a lehülés és a nyomában rendszerint járó esőzés elkerül bennünket, vagy csak éppen érinti a kárpát-medence légterét.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint az utóbbi napokban észlelt szórványos zivatarok száma most - főleg az ország nyugati és északi vidékein - növekszik, esetleg az alföldön is keletkezik majd zivatargóc. a hőség azonban egyelőre lényegesen nem csökken: a jelek arra mutatnak, hogy az ország északi területein is csupán 1-2 százalékos mérséklődés következik be. ezeken a vidékeken a pénteki maximumok előreláthatólag 30-33 fok körül alakulnak ki, viszont a déli országrészeken tovább tart a 34-35 fokos kánikula. /mti/

-..-

bb.60, gépkocsitelepet avattak a hagymavárosban

vid te csm szf 1963. julius 25.

makón csütörtökön ünnepélyesen felavatták a több mint négymillió forintos költséggel épült gépkocsigarázst, a szegedi 10. számu aköv telepét. a város növekvő igényeinek megfelelően tervezett telep nagycsarnokában több mint kétszáz tehergépkocsit, autobuszt és taxit lehet majd elhelyezni, illetve javitani. a csarnokot télen központi kazánházból kaloriferekkel fütik. a gépkocsikat a telep saját vizmüve, illetve segner-kerék rendszerü ujtipusu mosóberendezése percek alatt tisztitja.

a telep berendezését modern gépek, mühelyek, fürdő, öltöző, s forgalomirányitó épület egésziti ki. az uj létesitmény jelentős a ,,hagymaváros,, életében, mert elősegiti az évről- évre növekvő árumennyiség - az idén például negyed millió tonna hagyma, zöldség és más termény - zavartalan, gyors szállitását, exportját.
/mti/

-.-

1751

Zrelé

mti hivatalos közlemények

1963. julius 25.

bb 61. a minisztertanács ülése

la/m 1963. julius 25.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. meghallgatta és elfogadta a földmüvelésügyi miniszter tájékoztatóját a mezőgazdasági munkák előrehaladásáról.

az élelmezésügyi miniszter jelentést terjesztett elő az 1963/64 évi gabona-felvásárlással kapcsolatosan tett intézkedésekről, a felvásárlás eddigi eredményeiről és várható további alakulásáról. a kormány a jelentést megvitatta és elfogadta.

a kormány megtárgyalta és jóváhagyta a munkaügyi miniszternek, az egészségügyi miniszternek és a szakszervezetek országos tanácsának a munkavédelem egyes kérdéseiről szóló tájékoztató jelentést.

a minisztertanács ezután napi ügyeket tárgyalt. /mti/

-..-

1747 Zrelé

bb.63. fiatal grafikusaink sikere ljubljanában

i tv csm sr 1963. julius 25.

a grafikusmüvészet ötödik nemzetközi biennáléjának ljubljanában immár két hónapja osztatlan sikere van a tárlatlátogató közönség körében. a kiállitáson csaknem 1.000 grafikai alkotás szemlélteti e müvészeti ág legkorszerübb irányzatait. hazánkat három fiatal grafikusunk - raszler károly, kass János és kund ernő - legkiválobb alkotásai képviselik. a nemzetközi grafikai biennálé szeptember 15-ig lesz nyitva ./mti/

-.-

bb.62. vizbefultak ...

gk csm sr 1963. julius 25.

a 3. kerület kossuth lajos üdülőpartnál a dunából holtan fogták ki liesenbold János 21 éves fiatalembert, aki 22-én 12.15 órakor dunakeszinél fürdés közben a dunába fulladt.

x x x.

a 20. ker.-ben, az atra -gyárral szemben fürdés közben a dunába fulladt és elmerült vécsei István 18 éves, 20.ker. dessewffy utca 43. szám alatti lakos.

x x x

a 3. ker. kossuth lajos üdülőpart előtt a dunából kifogták dér anna 14 éves iskolai tanuló, dunafalvi lakos holttestét, aki 22-én délelőtt kisoroszinál csónakázás közben fulladt a vizbe.

x x x

a 13. ker. népfürdő irányában a dunából kifogták nagy László 20 éves kádár, 4., váci ut 71. szám alatti lakost, aki julius 22-én fürdés közben ujpestnél a dunába fulladt.

x x x

márkus József 44 éves segedmunkás muraszemenyére ment betonkavicsért. amig a kavicsbányászok a kocsit rakták, a bánya egyik vizzel telt négy méter mély gödréhez ment, hogy lehütse magát, uszni nem tudott, ezért egy ottlévő, három méter hosszu fenyőpallóra feküdt a vizen. a palló megbillent és márkus a viz alá került. társai nyomban segitségére siettek, azonban már csak holttestét tudták kiemelni. orvosi megállapitás szerint feltehetően megijedt, és szivszélhüdés okozta halálát. /mti/

-.-

1807 Zsé

bb 65. időjárásjelentés

tm/m/la 1963. julius 25.

a meteorológiai intézet jelenti julius 25-én, csütörtökön 18 órakor:

néhány helyen zivatar

várható időjárás péntek estig: változó mennyiségü felhőzet, néhány helyen zivatar. időnként megélénkülő szél. a hőség az ország északnyugati felében kissé mérséklődik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet: északnyugaton 29-32, az ország többi részén 32-35 fok között. /mti/

-..-

bb 64. ünnepi gyülés a kubai felszabaditó mozgalom kezdetének 10. évfordulója alkalmából

t di/tm/m/la 1963. julius 25.

a hazafias népfront országos tanácsa csütörtökön az ikarusz karosszéria és jármügyár müvelődési házában ünnepi gyülést rendezett a kubai felszabaditó mozgalom kezdetének 10. évfordulója alkalmából. résztvett a gyülésen és az elnökségben foglalt helyet komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, hollai imre, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője, péter János külügyminiszter, papp árpád a munkásőrség országos parancsnoka, venéczi János, a budapesti pártbizottság titkára, valamint a kerület, az üzem több vezetője. ott volt a budapesti diplomáciai testület számos tagja. a kubai és magyar lobogókkal diszitett termet zsúfolásig megtöltötték az ikarusz és több más budapesti nagyüzem dolgozóinak küldöttei.

a magyar és a kubai himnusz elhangzása után harmati sándor, az mszmp központi bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának titkára üdvözölte a megjelenteket, majd aczél György, az mszmp központi bizottságának tagja, a müvelődésügyi miniszter első helyettese mondott ünnepi beszédet.

- nagyszerü érzés szocialista ember számára, hogy az a forradalmi mozgalom , amely a kommunista kiáltvánnyal indult el, - marx engels és lenin mozgalma - tizezer kilométernyire a legközelebbi szocialista országtól, s 90 mérföldnyire a világ legnagyobb imperialista hatalmától, az amerikai egyesült államoktól, győzelmet aratott. hosszu, mérhetetlen szenvedésekkel teli ut vezetett idáig, - hangsulyozta , majd a hős kubai nép több évszázados szabadságharcának kimagasló állomásait ismertette.

/folyt.köv./
18.15/a

1833 Zsel

bb. 64./ ünnepi gyülés.....1. folyt. /csm

- a tiz évvel ezelőtti hősi kisérlet, a moncade erőd elleni támadás nem sikerült - folytatta. a látszólagos sikertelenség azonban nem sokáig tartott, s a véráldozat nem volt hiábavaló. julius 26-át, kuba nemzeti ünnepét ma már az egész világon megünneplik a szabadságszerető emberek. a kubai példa messze világit latin-amerikában, afrikában, ázsiában és mindenütt, ahol az imperializmus még elnyomja és kizsákmányolja a szabadságért harcoló népeket. a kubai példa bebizonyitotta, hogy bármely kis ország küzdhet jobb életéért. függetlenségéért, szabadságáért, szocialista fejlődéséért. harcukat korunkban csak történelmi pillanatokra, vagy még ennyi időre sem tudják elfojtani, mert mellettük áll a szocialista tábor. a kubaiak bebizonyitották, hogy kis nép is lehet nagy nemzet, ha kezébe veszi sorsának intézését, ha védi a proletár-internacionalizmus, ha olyan emberek állnak forradalmának élén, akik megértik a történelem szavát, s akik a dolgozók érdekeinek megfelelően a szocializmus utjára tudják vezetni népüket.

- a harc nem fejeződött be, - hangsulyozta a továbbiakban. a kubai emberek dolgoznak, de egy pillanatra sem feledkeznek meg az éberségről, s készek arra, hogy megvédelmezzék legdrágább vivmányukat, a szabadságot, az emberi életet, az épülő szocializmust.

- a forradalmi kuba senkit sem fenyeget, de aki kubára tör, az egész szocialista táborral találja magát szemben. ezt diktálja a nemzetközi proletár-szolidaritás, korunk nagy eszméje. nem maradt elszigetelt vállalkozás azoknak a magyar önkénteseknek a harca, akik a multszázadi kubai függetlenségi háboruban marti és petőfi nevével indultak rohamra. tettük ma már a két nép tartós, forradalmi együttmüködésének kezdetét jelképezi. százszorosan igaz az, amit kubai forradalmárok irtak az első kubában megjelent spanyol nyelvü petőfi kötet megjelenésekor: ,, tizezer kilométer sem távolság, mert a két népnek közösek a vágyai, kivánságai,,.

aczél György nagy tapssal fogadott beszéde után dr. juan josé fuxa sanz, a kubai köztársaság rendkivüli és meghatalmazott nagykövete mondott beszédet.

- nagy örömet jelent számomra, hogy a hazafias népfront ezt az ünnepélyes gyülést éppen itt szervezte meg, ahol azokkal a munkásokkal találkozhattam, akik hazám fejlődéséért is dolgoznak. önök az egyik napirenden lévő csata megnyerésében segittenek nekünk, abban, hogy a gyárak, üzemek és bányák termelhessenek, hogy eleget tudjunk tenni nemzetközi kötelezettségeinknek. közlekedésünk ugyanis teljes egészében északamerikai gyártmányokon alapult, s az imperialista agresszió többek között az alkatrész után pótlás leállitásával is ártani próbált forradalmunknak , - mondotta

/folyt.köv./
18.25/a

1836 Zsel

bb. 64./ ünnepi gyülés....2. folyt. /cs

- amikor legnehezebb volt a helyzetünk, amikor minden erővel, forradalmi felelősségérzettel igyekeztünk közlekedésünket üzemeltetni, uj - az ikarusz gyár autóbuszai - jelentek meg utcáinkon. éppen ezért most, amikor itt lehetek önök között, akik azokon az ujabb autóbuszokon dolgoznak, amelyek rövidesen utcáinkon és utjainkon gördülnek majd, engedjék meg, hogy külön is tolmácsoljam népem testvéri üdvözletét és köszönetét.

- a kubai forradalom az egyetlen helyes utat választotta, amelyen egy, a társadalmi igazságra vágyakozó népnek haladnia kell. nehéz ez az ut, sok áldozatot kell hozni és megszámlálhatatlanok az uton leselkedő veszélyek. de nem sajnálunk semmilyen áldozatot sem, ha ezzel megmentjük gyermekeinket a kizsákmányolástól ha ezzel a holnap bőségét biztositjuk.

nagyy feladatok állnak előttünk. gépesitenünk, korszerüsitenünk kell mezőgazdaságunkat, tervszerüen, reális alapokon, körülményeinknek és képességeinknek megfelelően kell fejlesztenünk iparunkat. a mi feladatunk most a munka, erre összpontositjuk minden erőnket , s ehhez azt kivánjuk, hogy hagyjanak bennünket dolgozni. ezért támogatjuk a béke megőrzésére irányuló mozgalmat. hiszünk abban, hogy megvalósitható a különböző társadalmi rendszerü államok békés egymás mellett élése. bizunk abban, hogy a versenyben mind technikailag, mind gazdaságilag felülkerekedünk. céljaink eléréséhez két dolog szükséges: a béke és az egység, amelynek biztositásáért minden erőnket latba kell vetnünk - mondotta befejezésül a gyülés részvevőinek lelkes tapsa közben a nagykövet.

a gyülés második részében levetitették a havanna cimü kubai dokumentumfilmet./ mti/

-.-

1842 Zsei

bb 66. a budapest-bécs-münchen közötti idény légijárat első utja

t/kf/tr/m/la 1963. julius 25.

csütörtökön reggel 7 órakor indult a ferihegyi repülőtér betonjáról a malév budapest-bécs-münchen közötti idényjáratának első gépe, amely délután 16.50-kor menetrendszerü pontossággal érkezett vissza budapestre. az első gép utasaival a malév meghivására nyugat-német vendégek - a deutsche lufthansa ág, a müncheni utazási irodák és a sajtó képviselői - érkeztek , akik néhány napot töltenek hazánkban, megismerkednek fővárosunkkal, a duna-kanyarral és a balatonnal.

a malév első külföldi idényjárata várhatóan szeptember 12-ig közlekedik, s ezentul minden héten csütörtökön reggel indul budapestről és délután münchenből. /mti/

-..-

bb 67. tanácskozott az országgyülési képviselők zala megyei csoportja

vid/tné/m/sr 1963. julius 25.

az országgyülési képviselők zalai csoportja csütörtökön zalaegerszegen tartott ülésén, a megye épitőiparának helyzetéről tanácskozott.

király lajos, a megyei épitőipari vállalat igazgatója elmondotta, hogy ebben az évben háromszázharminchárom millió forint értékü munkát végeznek, többek között mintegy 1200 lakást épitenek fel, továbbá 500 lakás és más létesitmény épitését kezdik el. az épitési munkák meggyorsitása érdekében több [redacted] dologban kérték képviselők segitségét. elmondották például, hogy zalaegerszegen két téglagyár is termel, olyan téglát azonban, amire a vállalatnak szüksége van, nem gyártanak. nagy távolságból szállitják a téglát a megye épitkezéseire, ami nagyon drágitja a költségeket és lassitja a munka ütemét. egy másik probléma: a lakásépitkezéseket szinte minden tervdokumentáció és szerződéskötés nélkül végzik, hónapokat, sőt féléveket várnak egy-egy épület helyének kijelölésére.

a képviselőcsoport délután meglátogatta a zalaegerszegi ujváros és az ifjusági lakótelep épitőit, majd lentiben a lakásépitkezést kereste fel. /mti/

-..-

1843 Zsei

bb 68. kossa István közlekedés- és postaügyi miniszter

1963. július 25.

tm/m/la

csütörtökön délután fogadta a ,,socphilex 1963,, bélyegkiállítás alkalmából budapestre érkezett bélyeggyűjtő szervezetek és filatelista lapok képviselőit. a szívélyes légkörben lefolyt találkozó alkalmat adott a külföldieknek, hogy megismerkedjenek a magyar bélyegkiadási eljárásokkal és a magyar gyűjtői szervezet munkájával. a kiállítás egyébként rendkívüli látogatottságnak örvend: eddig mintegy harmincezren tekintették meg. /mti/

-..-

1940
1900

bb 69. megbüntették a dunai erdők orvvadászait

vid/gg/m/la

1963. július 25.

. több éven át garázdálkodott egy érsekcsanádi orvvadász bünszövetkezet a duna bács és tolna megye déli szakaszán elterülő ártéri erdőségeiben - közte a gemenci rezervátumban ismignem az idei februárban ártalmatlanná tette a tolna megyei rendőrség.

a szekszárdi járásbíróság több napig tárgyalta 12 vádlott bünügyét. a vádlottaktól összesen tizenhét lőfegyvert zömében golyósfegyvert - közte két hangfogós puskát, 2500 darab lőszert és három és fél kilogramm lőport koboztak el a hatóságok.

csütörtökön délután hozták meg az ítéletet. egy vádlottat felmentettek, s tizenegy fegyverrejtegető orvvadász összesen tizenhét és fél évi szabadságvesztést és csaknem hatezer forint pénzbüntetést kapott, figyelemmel bünösségük nagyfoku társadalmi veszélyességére.

az orvvadász társaság vezérét: gyepesi józsefet, lőfegyverrel és lőszerrel való visszaélés, valamint visszaesőként és bünszövetségben folytatólagosan elkövetett, társadalmi tulajdont károsító lopás büntette miatt három évi és négy havi szabadságvesztésre, mellékbüntetésként ezer forint pénzbüntetésre és a közügyektől hat évre való eltiltásra ítélte a biróság. ezenkivül le kell töltenie az 1961-ben falopásért kiszabott, de három évre felfüggesztett börtönbüntetését is.

hasonló szigorral, bünösségük arányában sujtotta a biróság a többi vádlottat is. szabó lajost például két év és négy hónapi börtönbüntetéssel, mellékbüntetésként ezer forint pénzbüntetéssel terhelte s állampolgári jogaitól öt évre eltiltotta. a fegyvereket is kovácsoló palik józsefet két évi szabadságvesztésre, hatszáz forint pénzbüntetésre és a közügyektől való öt évi eltiltásra ítélte a biróság. farkas mihályt két évi börtönnel és hatszáz forint pénzbüntetéssel sujtották, s neki is le kell töltenie még négy havi börtönt, amelyre 1962-ben feltételesen ítélték egy előző ügyből kifolyólag.

enyhébb elbirálást kapott kling lőrinc, aki lőfegyverrel való visszaélés vádjával került biróság elé. hat havi szabadságvesztésre ítélték, de végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztették.

a sulyosabb büntetésü vádlottak védőikkel fellebbeztek, mig az enyhébb büntetésüek belenyugodtak a járásbíróság ítéletébe./mti/

-..-

20.00/a

602

bb 70. ünnepség a kassai nagy antifasiszta tüntetés 25. évfordulója alkalmából kecskeméten

vid/hi/tné/m/la 1963. julius 25.

csütörtökön magyar-csehszlovák barátsági napot rendezett kecskeméten a hazafias népfront bizottság városi elnöksége. ebből az alkalomból a városba látogatott a csehszlovák kultura több munkatársa, dr. rudolf holcsik igazgató vezetésével. a vendégek napközben megtekintették a várost, s ellátogattak a kecskeméti müvésztelepre is. este barátsági gyülés volt a vasutas kulturotthonban. tóth lászló, a kecskeméti hazafias népfront bizottság elnökének megnyitója után nagy antal, a rákóczi ferenc általános iskola igazgatója mondott ünnepi beszédet. megemlékezett a csehszlovák és a magyar kommunisták kassai nagy antifasiszta tüntetésének 25. évfordulójáról. az ünnepség a csehszlovák gazdasági élet fejlődését bemutató film vetitésével ért véget. /mti/

-..-

bb 71. robert goffin a magyar-belga irodalmi kapcsolatokról

t bi/gg/m/la 1963. julius 25.

a magyar pen club csütörtöki klubdélutánján, az irószövetség székházában robert goffin, a belga pen club elnöke és joseph pholien belga iró beszámolt a belga irodalom időszerü kérdéseiről.

az előadás megkezdése előtt robert goffin elmondta az mti munkatársának, hogy a belga és a magyar pen club között szépen fejlődnek a kapcsolatok, de szeretné, ha ezek a kapcsolatok a jövőben még szorosabbá válnának. a belga költők folyóiratában gyakran jelennek meg magyar versforditások és a belga pen club szeretettel várja a magyar költészet képviselőit a költők nemzetközi találkozója, a melyet szeptemberben rendeznek meg brüsszelben.

a belga pen club elnöke elmondta a továbbiakban, hogy nagy jelentőséget tulajdonit a junius elején brüsszelben rendezett nemzetközi müforditói kerekasztal konferencia eredményeinek. ezen a konferencián a magyar költészet francianyelvü tolmácsolásának problémái állottak az érdeklődés középpontjában.

végezetül a magyar-belga kulturális együttmüködés további távlatairól szólva robert goffin kijelentette: fontosnak tartja, hogy a jövőben a képzőmüvészetek, a zenei és a szinházi élet területén is minél jobban elmélyüljenek a két nép kapcsolatai, kölcsönös kiállitások rendezése, cserelátogatások és egyéb rendezvények formájában. /mti/

-..-

2007 Zrdi

versbarátok

bb 72. klubest a [redacted] körében

i bi/tr/m/sr 1963. julius 25.

ez év elején alakult meg a versbarátok köre azzal a céllal, hogy elmélyitse a vers alkotóinak és a költészet barátainak a kapcsolatát. a költészet cselekvő részeseivé kivánja tenni a versbarátokat, a költőknek pedig lehetőséget nyujt, hogy az olvasóval való kapcsolatból meritsenek uj ihletet. a versbarátok körének mintegy 800 tagja van az országban, ebből több mint 300 a fővárosban. a budapesti versbarátok minden hónap utolsó csütörtökjén klubesten találkoznak a költőkkel a könyv klub liszt ferenc téri helyiségében. az esteken költők és előadóművészek szavalnak a legujabb versekből, a versbarátok megismerkednek a költőkkel, akik dedikálják köteteiket és a klubesten elhangzott költemények sokszorosított példányait.

az első klubesten - csütörtökön - a költők közül baranyi ferenc, ladányi mihály, nyerges andrás és tóth judit vett részt. a müsorban kovács p. józsef és szentpál mónika előadóművész, valamint dénes margit zongoramüvész szerepelt. /mti/

-..-

bb 73. lengyel ének- és táncegyüttes magyarországon

t ol/gg/m/la 1963. julius 25.

csütörtökön este magyarországra érkezett a krakkói negyventagu szövetkezeti ének- és táncegyüttes. fellépnek debrecenben, nyiregyházán és miskolcon, részt vesznek augusztus 3-án pécsett a hagyományos szövetkezeti táncfesztiválon.

az együttes, amely augusztus 9-ig tartózkodik hazánkban az okisz erkel ferenc müvészegyüttese énekkarának lengyelországi látogatását viszonozza. /mti/

-..-

2031 Zrdi

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5—7. Telefon: 159-490, 259-490
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

OSZLÁSZLECHNÁZ KÖNYVTÁR

1963. julius 26.

bb 1. helyreállitották a felszabadulás téri ibusz palota első pirogránit tornyát

i sb/gg/m/ki 1963. julius 26.

a 45-ös állami épitőipari vállalat dolgozói csaknem 600.000 négyzetméter megrongált felületü épülethomlokzatot állitanak helyre az idén. sok forgalmas utcában, több mint száz munkahelyen dolgoznak. a felszabadulás téren a legnehezebb a munkájuk. különösen sok gondot okozott az ibusz igazgatósági palotájának a felszabadulás tér 5. számu háznak a helyreállitása. ennek az épületnek a homlokzatát és tetejét iparmüvészeti remekek, a majolika disztárgyakhoz hasonló, mázzal bevont pirogránit burkolóidomok ékesitik. a háboruban azonban a szép diszek tulnyomórésze tönkrement. igy a megmaradt ép darabok alapján 866-féle diszitő idomról kellett gipszformát mintázni az iparmüvészeknek, hogy a romhányi cserépkályhagyár és a pécsi porcelángyár dolgozói kis sorozatokban elkészithessék ezeket a szines ékességeket. a két üzem csaknem tizezer burkolóelemet gyártott, s ebből az épitők már elkészitették az épület első pirogránit tornyát és a felszabadulás téri homokzaton is elhelyezték az uj diszek tulnyomó részét. /mti/

-..-

bb 3. uj, kisméretü dinnyefajta került piacra - csak 2-3 kilósra nő meg a sugár-bébi

vid/j/m/ká 1963. julius 26.

heves megye nires dinnyetermő tájain évek óta foglalkoztatja a szakembereket a közönség igényeit jobban kielégitő görögdinnye-fajta termelése. az általánosan termesztett görögdinnye ugyanis 5-6, sőt 10 kilogrammosra is megnő, ezáltal veszit zamatából, s a fogyasztó kénytelen nagy méretü termést vásárolni. a heves megyei dinnyeföldeken most megjelent a sugár-bébi nevü uj fajta, amelynek sulya nem haladja meg a 2-3 kilót. a kis méretü görögdinnyét az idén szállitották először nagyobb tételekben a piacra. ez a fajta izre és zamatra is sokkal jobb, mint a ,,sulyos,, rokona, és korábban érik. eddig már mintegy 1000 mázsa került piacra, holott tavaly ilyenkor hire is alig volt a görögdinnyének. /mti/

-..-